

## ELÇİLERİN İŞLERİ

### GİRİŞ

Genel Bakış: Eski çağlarda yazılmış olan birçok yapıtın yazarı gibi, bu kitabın yazarı da kendini doğrudan bize tanıtmıyor. Bununla birlikte, ikinci yüzyılda yaşamış ve bir kısmı İsa'nın elçilerini bizzat tanımış inanlı yazarların hepsi, bu kitabı Luka'nın yazdığında birleşiyorlar. Kitabın yakından incelenmesi halinde “sevgili hekim” Luka'nın (Kol.4:14) elinden çıktığına dair ipuçları görülebilir. Örneğin “biz” çoğul zamirinin kullanılmış olmasından yazarın, Pavlus'un yol arkadaşlarından biri olduğunu anlıyoruz (16:10-17; 20:5-21:18; 27:1-28:16). Yazarın titiz biri olduğu su götürmez bir gerçek. Elçilerin İşleri Yeruşalim, Sezariye, Antakya, Efes, Korint, Atina, Roma ve daha birçok yere ilişkin kesin ve doğru tasvirlerle doludur. Arkeolojik araştırma ve bulgular, gidilen, gezilen yerlerin çeşitliliğine ve büyük kültür farklarına rağmen Luka'nın, kullandığı terim ve kavramlarda ne denli tutarlı olduğunu ortaya koyuyor. Bununla birlikte Luka'nın kendisi, Elçilerin İşleri Kitabı'nın ilk inanlı topluluklarının bütün bir tarihçesi olmadığını ifade ediyor. Örneğin bölüm 8'de, topluluğun dağıtıldığını, inanlıların Müjde'yi yaya yaya dört bir yana gittiklerini yazar. Bunun sonucunda birçok yerde yerli topluluklar filizlenip gelişir. Ama Luka bu toplulukların tarihçesini yazmaya

girişmez. Sonuç olarak, Elçilerin İşleri, kilisenin büyüüp gelişmesinde önemli bir yer tutan, ders alabileceğimiz temel olaylar dizisini sunuyor bize.

İsa'nın göğe yükseldiği İ.S. 30 yılları ile Elçi Pavlus'un Roma'da tutuklandığı İ.S. 63 yılları arasındaki dönemi konu eden kitap, büyük olasılıkla bu tarihten az sonra yazıldı.

İncil'deki Yeri: Elçilerin İşleri, Luka'nın bir devamıdır. Her iki kitabın da Teofilos adında bir adama hitaben yazıldığı özellikle belirtiliyor. Luka, İsa'nın başlangıçtan göğe alındığı güne dek yapıp öğrettiklerini kaydeder (1:1-3). İncil'in ilk dört kısmından sonra yer alan ve Müjde'nin Yeruşalim'den Anadolu'ya, oradan da antik çağın merkezi Roma'ya yayılışını anlatan Elçilerin İşleri Kitabı, bu özelliğiyle bir köprü görevi görmekte ve İncil'deki mektuplara zemin hazırlamaktadır. Örneğin kitap, Pavlus'un, adını sanını anarak sonradan mektuplar yazdığı birçok kente yaptığı ziyaretleri anlatıyor. Elçilerin İşleri Kitabı'nın bir diğer önemli özelliği, inanlılar topluluğunun ders alabileceği ilkeleri de sergilemesidir.

Konusu: Elçilerin İşleri Kitabı, ilk Mesih inanlılarının Müjde'yi, "Yeruşalim'de, bütün Yahudiye ve Samiriye'de ve dünyanın dört bucağında" (1:8) nasıl yaymaya başladıklarını anlatır. Bütün bu olaylar Kutsal Ruh'un inanlılar topluluğuna verilmesiyle başlar (bölüm 2). Sonraki bölümler, Tanrı'nın kilisesini adım adım nasıl yönlendirdiğini gözler önüne serer. İsa'nın elçileri dolaşıp Müjde'yi yayarken Tanrı da yaptığı

mucizelerle onların bildirisini doğruladı (3:1-10; 14:3). Kilise, Yahudi din önderlerinin başını çektiği karşı koymalara rağmen hızla büyüdü. Gerçekte Yahudi kökenli olan inanlılar topluluğunun bütün ulusları kucaklayan bir kimliğe nasıl kavuştuğu, Elçilerin İşleri Kitabı'nda ön plana çıkan önemli konulardan biridir (10:1-11:18 ve 15. bölümün tamamı).

Ana Hatlar:

1:1-11 İsa'nın son buyrukları ve göğe alınması

1:12-8:3 Yeruşalim'deki inanlılar topluluğu

8:4-9:43 Tanrı sözünün Yahudiye ve Samiriye'de yayılması, Pavlus'un iman etmesi

10:1-11:30 Yahudi olmayan ilk inanlılar

12:1-25 Baskılara karşı zafer

13:1-28:31 Pavlus'un elçilik görevi:

13:1-14:28 İlk yolculuk

15:1-35 Yeruşalim'deki toplantı

15:36-18:22 İkinci yolculuk

18:23-21:16 Üçüncü yolculuk

21:17-28:31 Pavlus'un tutukluluk dönemi

Kaynak Ayetler: Bkz. s. 25

1-2 Ey Teofilos,

İlk kitabımda\* İsa'nın yapıp öğretmeye başladığı her şeyi, seçmiş olduğu elçilere Kutsal Ruh aracılığıyla buyruklar verip yukarı alındığı güne dek olanları yazmıştım.<sup>3</sup> İsa, ölüm acısını çektikten sonra birçok inandırıcı kanıtlarla elçilere dirilmiş olduğunu gösterdi. Kırk gün süreyle onlara görünerek Tanrı'nın Egemenliği hakkında

---

1:1-2 Luk.1:1-4 \* 1:1-2 "İlk kitabım": İncil'in Luka kısmı.

konuştu. <sup>4</sup> Kendileriyle birlikteyken onlara şu buyruğu vermişti: “Yeruşalim'den\* ayrılmayın, Baba'nın verdiği ve benden duyduğunuz sözün gerçekleşmesini bekleyin. <sup>5</sup> Şöyle ki, Yahya suyla vaftiz etti, ama sizler birkaç güne kadar Kutsal Ruh'la vaftiz edileceksiniz.”

### *İsa Göğe Alınıyor*

<sup>6</sup> Elçiler bir araya geldiklerinde İsa'ya şunu sordular: “Ya Rab, İsrail'e egemenliği şimdi mi geri vereceksin?”

<sup>7</sup> İsa onlara, “Baba'nın kendi yetkisiyle belirlemiş olduğu zamanları ve tarihleri bilmenize gerek yok” karşılığını verdi. <sup>8</sup> “Ama Kutsal Ruh üzerinize inince güç alacaksınız. Yeruşalim'de, bütün Yahudiye ve Samiriye'de ve dünyanın dört bucağında benim tanıklarım olacaksınız.”

<sup>9</sup> İsa bunları söyledikten sonra, onların gözleri önünde yukarı alındı. Bir bulut O'nu alıp gözlerinin önünden uzaklaştırdı. <sup>10</sup> İsa giderken onlar gözlerini göğe dikmiş bakıyorlardı. Tam o sırada, beyaz giysiler içinde iki adam yanlarında belirdi. <sup>11</sup> “Ey Celileliler, neden göğe bakıp duruyorsunuz?” diye sordular. “Aranızdan göğe alınan İsa, göğe çıktığını nasıl gördünüzse, aynı şekilde geri gelecektir.”

### *Mattiya, Yahuda'nın Yerine Seçiliyor*

---

**1:4** Luk.24:49    **1:5** Mat.3:11; Mar.1:8; Luk.3:16; Yu.1:33    **1:8**  
Mat.28:19; Mar.16:15; Luk.24:47-48    **1:9** Mar.16:19; Luk.24:50-51

<sup>12</sup> Bundan sonra elçiler, Yeruşalim'den yaklaşık bir kilometre† uzaklıktaki Zeytin Dağı'ndan Yeruşalim'e döndüler. <sup>13</sup> Kente girince kaldıkları evin üst katındaki odaya çıktılar. Petrus, Yuhanna, Yakup, Andreas, Filippus, Tomas, Bartalmay, Matta, Alfay oğlu Yakup, Yurtsever Simun ve Yakup oğlu Yahuda oradaydı. <sup>14</sup> Bunlar İsa'nın annesi Meryem, öbür kadınlar ve İsa'nın kardeşleriyle tam bir birlik içinde sürekli dua ediyordu.

<sup>15-16</sup> O günlerde Petrus, yaklaşık yüz yirmi kardeşten oluşan bir topluluğun ortasında ayağa kalkıp şöyle konuştu: “Kardeşler, Kutsal Ruh'un, İsa'yı tutuklayanlara kılavuzluk eden Yahuda ile ilgili olarak Davut'un ağzıyla önceden bildirdiği Kutsal Yazı'nın yerine gelmesi gerekiyordu. <sup>17</sup> Yahuda bizden biri sayılmış ve bu hizmette yerini almıştı.”

<sup>18</sup> Bu adam, yaptığı kötülüğün karşılığında aldığı ücretle bir tarla satın aldı. Sonra baş aşağı düştü, bedeni yarıldı ve bütün bağırsakları dışarı döküldü.

<sup>19</sup> Yeruşalim'de yaşayan herkes olayı duydu. Tarlaya kendi dillerinde Kan Tarlası anlamına gelen Hakeldema adını verdiler.

<sup>20</sup> “Nitekim Mezmurlar Kitabı'nda şöyle yazılmıştır” dedi Petrus.

“ ‘Onun konutu ıssız kalsın,

† **1:12** “Yaklaşık bir kilometre”: Grekçe “Bir Şabat Günü yolculuğu”. Yahudi din kurallarına göre Şabat Günü 2 000 arşından (yaklaşık 1 050 m.) fazla yol gitmek yasaktı. **1:13** Mat.10:2-4; Mar.3:14-19; Luk.6:13-16 **1:18** Mat.27:3-8 **1:20** Mez.69:25; Mez.109:8

İçinde oturan olmasın.’

Ve, ‘Onun görevini bir başkası üstlensin.’

21-22 “Buna göre, Yahya'nın vaftiz döneminden başlayarak Rab İsa'nın aramızdan yukarı alındığı güne değin bizimle birlikte geçirdiği bütün süre boyunca yanımızda bulunan adamlardan birinin, İsa'nın dirilişine tanıklık etmek üzere bize katılması gerekir.”

<sup>23</sup> Böylece iki kişiyi, Barsabba denilen ve Yustus diye de bilinen Yusuf ile Mattiya'yı önerdiler. <sup>24-25</sup> Sonra şöyle dua ettiler: “Ya Rab, sen herkesin yüreğini bilirsin. Yahuda'nın, ait olduğu yere gitmek için bıraktığı bu hizmeti ve elçilik görevini üstlenmek üzere bu iki kişiden hangisini seçtiğini göster bize.” <sup>26</sup> Ardından bu iki kişiye kura çektiler; kura Mattiya'ya düştü. Böylelikle Mattiya on bir elçiye katıldı.

## 2

### *Kutsal Ruh'un Gelişi*

<sup>1</sup> Pentikost Günü geldiğinde bütün imanlılar bir arada bulunuyordu. <sup>2</sup> Ansızın gökten, güçlü bir rüzgarın esişini andıran bir ses geldi ve buldukları evi tümüyle doldurdu. <sup>3</sup> Ateşten dillere benzer bir şeylerin dağılıp her birinin üzerine indiğini gördüler. <sup>4</sup> İmanlıların hepsi Kutsal Ruh'la doldular, Ruh'un onları konuştuğu başka dillerle konuşmaya başladılar.

<sup>5</sup> O sırada Yerusalim'de, dünyanın her ülkesinden gelmiş dindar Yahudiler bulunuyordu. <sup>6</sup> Sesin duyulması üzerine büyük bir kalabalık toplandı. Herkes kendi dilinin konuşulduğunu duyunca şaşakaldı. <sup>7</sup> Hayret ve şaşkınlık içinde, “Bakın, bu konuşanların hepsi Celileli değil mi?” diye sordular. <sup>8</sup> “Nasıl oluyor da her birimiz kendi ana dilini işitiyor? <sup>9-11</sup> Aramızda Partlar, Medler, Elamlılar var. Mezopotamya'da, Yahudiye ve Kapadokya'da, Pontus ve Asya İli'nde\*, Frikya ve Pamfilya'da, Mısır ve Libya'nın Kirene'ye yakın bölgelerinde yaşayanlar var. Hem Yahudi hem de Yahudiliğe dönen Romalı konuklar, Giritliler ve Araplar var aramızda. Ama her birimiz Tanrı'nın büyük işlerinin kendi dilimizde konuşulduğunu işitiyoruz.”

<sup>12</sup> Hepsi hayret ve şaşkınlık içinde birbirlerine, “Bunun anlamı ne?” diye sordular. <sup>13</sup> Başkalarıysa, “Bunlar taze şarabı fazla kaçırmış” diye alay ettiler.

### *Petrus'un Pentikost Günü Konuşması*

<sup>14-15</sup> Bunun zerine Onbirler'le birlikte ne çıkan Petrus yüksek sesle kalabalığa şöyle seslendi: “Ey Yahudiler ve Yerusalim'de bulunan herkes, bu durumu size açıklayayım. Sözlerime kulak verin. Bu adamlar, sandığınız gibi sarhoş değiller. Saat daha sabahın dokuzu! <sup>16-17</sup> Bu gördüğünüz, Peygamber Yoel aracılığıyla önceden bildirilen olaydır:

‘Son günlerde, diyor Tanrı,  
Bütün insanların zerine Ruhum'u dökeceğim.

Oğullarınız, kızlarınız peygamberlikte bulunacaklar.

Gençleriniz görümler,  
Yaşlılarınız düşler görecek.

<sup>18</sup> O günler kadın erkek

Kullarımın üzerine Ruhum'u dökeceğim,  
Onlar da peygamberlik edecekler.

<sup>19</sup> Yukarıda, gökyüzünde harikalar yaratacağım.

Aşağıda, yeryüzünde belirtirler,  
Kan, ateş ve duman bulutları görülecek.

<sup>20</sup> Rab'bin büyük ve görkemli günü gelmeden önce  
Güneş kararacak,

Ay kan rengine dönecek.

<sup>21</sup> O zaman Rab'bi adıyla çağırın herkes kurtulacak.'

<sup>22</sup> “Ey İsraililer, şu sözleri dinleyin: Bildiğiniz gibi Nasıralı İsa, Tanrı'nın, kendisi aracılığıyla aranızda yaptığı mucizeler, harikalar ve belirtilerle kimliği kanıtlanmış bir kişidir. <sup>23</sup> Tanrı'nın belirlenmiş amacı ve öngörüsü uyarınca elinize teslim edilen bu adamı, yasa tanımaz kişilerin eliyle çarmıha çivileyip öldürdünüz. <sup>24</sup> Tanrı ise, ölüm acılarına son vererek O'nu diriltti. Çünkü O'nun ölümüne tutsak kalması olanaksızdı. <sup>25</sup> O'nunla ilgili olarak Davut şöyle der:

'Rab'bi her zaman önümde gördüm,  
Sağımda durduğu için sarsılmam.

<sup>26</sup> Bu nedenle yüreğim mutlu, dilim sevinçlidir.

Dahası, bedenim de umut içinde yaşayacak.

---

**2:23** Mat.27:35; Mar.15:24; Luk.23:33; Yu.19:18

**2:24**

Mat.28:5-6; Mar.16:6; Luk.24:5

**2:25** Mez.16:8-11



27 Çünkü sen canımı ölümler diyarına terk etmeyeceksin,  
Kutsalının çürümesine izin vermeyeceksin.  
28 Yaşam yollarını bana bildirdin;  
Varlığınla beni sevinçle dolduracaksın.’

29 “Kardeşler, size açıkça söyleyebilirim ki, büyük atamız Davut öldü, gömüldü, mezarı da bugüne dek yanibaşımızda duruyor. 30 Davut bir peygamberdi ve soyundan birini tahtına oturtacağına dair Tanrı'nın kendisine ant içerek söz verdiğini biliyordu. 31 Geleceği görerek Mesih'in\* ölümden dirilişine ilişkin şunları söyledi: ‘O, ölümler diyarına terk edilmedi, bedeni çürümedi.’ 32 Tanrı, İsa'yı ölümden diriltti ve biz hepimiz bunun tanıklarıyız. 33 O, Tanrı'nın sağına yüceltilmiş, vaat edilen Kutsal Ruh'u Baba'dan almış ve şimdi gördüğünüz ve işittiğiniz gibi, bu Ruh'u üzerimize dökmüştür. 34-35 Davut, kendisi göklere çıkmadığı halde şöyle der:

‘Rab Rabbim'e dedi ki,  
Ben düşmanlarımı  
Ayaklarının altına serinceye dek\*,  
Sağımda otur.’

36 “Böylelikle bütün İsrail halkı şunu kesinlikle bilsin: Tanrı, sizin çarmıha gerdiğiniz İsa'yı hem Rab hem Mesih yapmıştır.”

---

2:30 2Sa.7:12-13; 1Ta.17:11-12; Mez.132:11      2:31 Mez.16:10

2:34-35 Mez.110:1      \* 2:34-35 “Ayaklarının altına serinceye dek”:  
Grekçe “Ayaklarına tabure yapıncaya dek”.

<sup>37</sup> Bu sözleri duyanlar, yüreklerine hançer saplanmış gibi oldular. Petrus ve öbür elçilere, “Kardeşler, ne yapmalıyız?” diye sordular.

<sup>38</sup> Petrus onlara şu karşılığı verdi: “Tövbe edin, her biriniz İsa Mesih’in adıyla vaftiz olsun. Böylece günahlarınız bağışlanacak ve Kutsal Ruh armağanını alacaksınız. <sup>39</sup> Bu vaat sizler, çocuklarınız, uzaktakilerin hepsi için, Tanrımız Rab’bin çağıracağı herkes için geçerlidir.”

<sup>40</sup> Petrus daha birçok sözlerle onları uyardı. “Kendinizi bu sapık kuşaktan kurtarın!” diye yalvardı. <sup>41</sup> Onun sözünü benimseyenler vaftiz oldu. O gün yaklaşık üç bin kişi topluluğa katıldı. <sup>42</sup> Bunlar kendilerini elçilerin öğretisine, paydaşlığa, ekmek bölmeye ve duaya adadılar.

### *İmanlılar Arasındaki Birlik*

<sup>43</sup> Herkesi bir korku sarmıştı. Elçilerin aracılığıyla birçok belirtiler ve harikalar yapılıyordu. <sup>44</sup> İmanlıların tümü bir arada bulunuyor, her şeyi ortaklaşa kullanıyorlardı. <sup>45</sup> Mallarını mülklerini satıyor ve bunun parasını herkese ihtiyacına göre dağıtıyorlardı. <sup>46-47</sup> Her gün tapınakta toplanmaya devam eden imanlılar, kendi evlerinde de ekmek bölüp içten bir sevinç ve sadelikle yemek yiyor ve Tanrı’yı övüyorlardı. Bütün halkın beğenisini kazanmışlardı. Rab de her gün yeni kurtulanları topluluğa katıyordu.

## 3

### *Sakat Dilencinin İyileştirilmesi*

<sup>1</sup> Bir gün Petrus'la Yuhanna, saat üçte, dua vak-  
tinde tapınağa çıkıyorlardı. <sup>2</sup> O sırada, doğuştan  
kötürüm olan bir adam, tapınağın Güzel Kapı  
diye adlandırılan kapısına getiriliyordu. Tapınağa  
girenlerden para dilenmesi için onu her gün ge-  
tirip oraya bırakırlardı. <sup>3</sup> Tapınağa girmek üzere  
olan Petrus'la Yuhanna'yı gören adam, kendi-  
lerinden sadaka istedi. <sup>4</sup> Petrus'la Yuhanna  
ona dikkatle baktılar. Sonra Petrus, “Bize bak”  
dedi. <sup>5</sup> Adam, onlardan bir şey alacağını umarak  
gözlerini onların üzerine dikti.

<sup>6</sup> Petrus, “Bende altın ve gümüş yok, ama bende  
olanı sana veriyorum” dedi. “Nasıralı İsa Mesih'in  
adıyla, yürü!” <sup>7</sup> Sonra onu sağ elinden kavrayıp  
kaldırdı. Adamın ayakları ve bilekleri o anda  
sapasağlam oldu. <sup>8</sup> Sıçrayıp ayağa kalktı, yürümeye  
başladı. Yürüyüp sıçrayarak, Tanrı'yı överek onlarla  
birlikte tapınağa girdi. <sup>9</sup> Bütün halk, onun yürüyüp  
Tanrı'yı övdüğünü gördü. <sup>10</sup> Onun, tapınağın  
Güzel Kapısı'nda oturup para dilenen kişi olduğunu  
anlayınca ondaki değişiklik karşısında büyük bir  
hayret ve şaşkınlığa düştüler.

### *Petrus'un Tapınaktaki Konuşması*

<sup>11</sup> Adam, Petrus'la Yuhanna'yı bir türlü  
bırakamıyordu. Bütün halk hayret içinde  
Süleyman'ın Eyvanı denilen yerde onlara doğru  
koştu. <sup>12</sup> Bunu gören Petrus halka şöyle  
seslendi: “Ey İsraililer, buna neden şaştınız?  
Neden gözlerinizi dikmiş bize bakıyorsunuz?  
Kendi gücümüz ya da dindarlığımızla bu adamın  
yürümesini sağlamışız gibi...!” <sup>13</sup> İbrahim'in, İshak'ın

ve Yakup'un Tanrısı, atalarımızın Tanrısı, Kulu İsa'yı yüceltti. Siz O'nu ele verdiniz. Pilatus O'nu serbest bırakmaya karar verdiği halde, siz O'nu Pilatus'un önünde reddettiniz. <sup>14</sup> Kutsal ve adil Olan'ı reddedip bir katilin salıverilmesini istediniz. <sup>15</sup> Siz Yaşam Önderi'ni öldürdünüz, ama Tanrı O'nu ölümden diriltti. Biz bunun tanıklarımız. <sup>16</sup> Gördüğünüz ve tanıdığınız bu adam, İsa'nın adı sayesinde, O'nun adına olan imanla sapaşağlam oldu. Hepinizin gözü önünde onu tam sağlığa kavuşturdu, İsa'nın aracılığıyla etkin olan\* imandır.

<sup>17</sup> “Şimdi ey kardeşler, yöneticileriniz gibi sizin de bilgisizlikten ötürü böyle davrandığınızı biliyorum. <sup>18</sup> Ama bütün peygamberlerin ağzından Mesih'i'nin\* acı çekeceğini önceden bildiren Tanrı, sözünü bu şekilde yerine getirmiştir. <sup>19-20</sup> Öyleyse, günahlarınızın silinmesi için tövbe edin ve Tanrı'ya dönün. Öyle ki, Rab size yenilenme fırsatları versin ve sizin için önceden belirlenen Mesih'i, yani İsa'yı göndersin. <sup>21</sup> Tanrı'nın eski çağlardan beri kutsal peygamberlerinin ağzından bildirdiği gibi, her şeyin yeniden düzenleneceği zamana dek İsa'nın gökte kalması gerekiyor. <sup>22</sup> Musa şöyle demişti: ‘Tanrınız Rab size, kendi kardeşlerinizin arasından benim gibi bir peygamber çıkaracak. O'nun size söyleyeceği her sözü dinleyin. <sup>23</sup> O peygamberi dinlemeyen herkes Tanrı'nın halkından koparılıp yok edilecektir.’

<sup>24</sup> “Samuel ve ondan sonra konuşan peygam-

**3:14** Mat.27:15-23; Mar.15:6-14; Luk.23:13-24; Yu.19:12-15

\* **3:16** “Aracılığıyla etkin olan”: Grekçe “Aracılığıyla olan”. **3:22** Yas.18:15,18,19

berlerin hepsi bu günleri duyurdu. <sup>25</sup> Sizler peygamberlerin mirasçıları, Tanrı'nın atalarınızla yaptığı antlaşmanın mirasçılarısınız. Nitekim Tanrı İbrahim'e şöyle demişti: 'Senin soyunun aracılığıyla yeryüzündeki bütün halklar kutsanacak.' <sup>26</sup> Tanrı, sizleri kötü yollarınızdan döndürüp kutsamak için Kulu'nu ortaya çıkarıp önce size gönderdi.”

## 4

### *Petrus'la Yuhanna Yüksek Kurul'un Önünde*

<sup>1</sup> Kâhinler, tapınak koruyucularının komutanı ve Sadukiler, halka seslenmekte olan Petrus'la Yuhanna'nın üzerine yürüdüler. <sup>2</sup> Çünkü onların halka öğretmelerine ve İsa'yı örnek göstererek ölülerin dirileceğini söylemelerine çok kızmışlardı. <sup>3</sup> Onları yakaladılar, akşam olduğu için ertesi güne dek hapiste tuttular. <sup>4</sup> Ne var ki, konuşmayı dinlemiş olanların birçoğu iman etti. Böylece imanlı erkeklerin sayısı aşağı yukarı beş bine ulaştı.

<sup>5</sup> Ertesi gün Yahudiler'in yöneticileri, ileri gelenleri ve din bilginleri Yeruşalim'de toplandılar. <sup>6</sup> Başkâhin Hanan'ın yanısıra, Kayafa, Yuhanna, İskender ve başkâhin soyundan gelen herkes oradaydı. <sup>7</sup> Petrus'la Yuhanna'yı huzurlarına getirtip onlara, “Siz bunu hangi güçle ya da kimin adına dayanarak yaptınız?” diye sordular.

<sup>8</sup> O zaman Kutsal Ruh'la dolan Petrus onlara şöyle dedi: “Halkın yöneticileri ve ileri gelenler! <sup>9-10</sup> Eğer bugün bir hastaya yapılan iyilik nedeniyle bizden hesap soruluyor ve bu adamın

nasil iyileştiği soruşturuluyorsa, hepiniz ve bütün İsrail halkı şunu bilin: Bu adam, sizin çarmıha gerdiğiniz, ama Tanrı'nın ölümden dirilttiği Nasıralı İsa Mesih'in adı sayesinde önünüzde sapasağlam duruyor. <sup>11</sup> İsa,

'Siz yapıcılar tarafından hiçe sayılan,  
Ama köşenin baş taşı durumuna gelen taş'tır.

<sup>12</sup> Başka hiç kimsede kurtuluş yoktur. Bu göğün altında insanlara bağışlanmış, bizi kurtarabilecek başka hiçbir ad yoktur.”

<sup>13</sup> Kurul üyeleri, Petrus'la Yuhanna'nın yürekliliğini görüp de bunların eğitim görmemiş, sıradan kişiler olduklarını anlayınca şaşıldılar ve onların İsa'yla birlikte bulduklarını farkettiler.

<sup>14</sup> İyileştirilen adam, Petrus ve Yuhanna'yla birlikte gözleri önünde duruyordu; bunun için hiçbir karşılık veremediler.

<sup>15</sup> Kurul üyeleri onlara dışarı çıkmalarını buyurduktan sonra durumu kendi aralarında tartışmaya başladılar.

<sup>16</sup> “Bu adamları ne yapacağız?” dediler. “Yeruşalim'de yaşayan herkes, bunların eliyle olağanüstü bir belirti gerçekleştirildiğini biliyor. Biz bunu inkâr edemeyiz.

<sup>17</sup> Ama bu haberin halk arasında daha çok yayılmasını önlemek için onları tehdit edelim ki, bundan böyle İsa'nın adından kimseye söz etmesinler.”

<sup>18</sup> Böylece onları çağırdılar, İsa'nın adını hiç anmamalarını, o adı kullanarak hiçbir şey

öğretmemelerini buyurdular. <sup>19</sup> Ama Petrus'la Yuhanna şöyle karşılık verdiler: “Tanrı'nın önünde, Tanrı'nın sözünü değil de sizin sözünüzü dinlemek doğru mudur, kendiniz karar verin. <sup>20</sup> Biz gördüklerimizi ve işittiklerimizi anlatmadan edemeyiz.”

<sup>21</sup> Kurul üyeleri onları bir daha tehdit ettikten sonra serbest bıraktılar; onları cezalandırmak için hiçbir gerekçe bulamamışlardı. Çünkü bütün halk, olup bitenler için Tanrı'yı yüceltiyordu. <sup>22</sup> Nitekim bu mucize sonucu iyileşen adamın yaşı kırkı geçmişti.

### *İmanlılar Cesaret için Dua Ediyor*

<sup>23</sup> Serbest bırakılan Petrus'la Yuhanna, arkadaşlarının yanına dönerek başkâhinlerle ileri gelenlerin kendilerine söylediği her şeyi bildirdiler. <sup>24</sup> Arkadaşları bunu duyunca hep birlikte Tanrı'ya şöyle seslendiler: “Ey Efendimiz! Yeri göğü, denizi ve onların içindekilerin tümünü yaratan sensin. <sup>25</sup> Kutsal Ruh aracılığıyla kulun atamız Davut'un ağzından şöyle dedin:

‘Uluslar neden hiddetlendi,  
Halklar neden boş düzenler kurdu?  
<sup>26</sup> Dünyanın kralları saf bağladı,  
Hükümdarlar birleşti  
Rab'be ve Mesihî'ne karşı.’

<sup>27-28</sup> “Gerçekten de Hirodes ile Pontius Pilatus, bu kentte İsrail halkı ve öteki uluslarla birlikte

---

**4:24** Çık.20:11; Neh.9:6; Mez.146:6    **4:25** Mez.2:1-2    **4:27-28**  
Mat.27:1-2; Mar.15:1; Luk.23:1,7-11; Yu.18:28-29

senin meshettiğin kutsal Kulun İsa'ya karşı bir araya geldiler. Senin kendi gücün\* ve isteğinle önceden kararlaştırdığın her şeyi gerçekleştirdiler. <sup>29</sup> Ve şimdi ya Rab, onların savurduğu tehditlere bak! Senin sözünü tam bir yüreklilikle duyurmak için biz kullarına güç ver. <sup>30</sup> Kutsal Kulun İsa'nın adıyla hastaları iyileştirmek için, belirtiler ve harikalar yapmak için elini uzat.”

<sup>31</sup> Duaları bitince toplandıkları yer sarsıldı. Hepsi Kutsal Ruh'la doldular ve Tanrı'nın sözünü cesaretle duyurmaya devam ettiler.

### *İmanlılar Her Şeylerini Paylaşıyorlar*

<sup>32</sup> İnananlar topluluğunun yüreği ve düşüncesi birdi. Hiç kimse sahip olduğu herhangi bir şey için “Bu benimdir” demiyor, her şeylerini ortak kabul ediyorlardı. <sup>33</sup> Elçiler, Rab İsa'nın ölümden dirildiğine çok etkili bir biçimde tanıklık ediyorlardı. Tanrı'nın büyük lütfu hepsinin üzerindeydi. <sup>34-35</sup> Aralarında yoksul olan yoktu. Çünkü toprak ya da ev sahibi olanlar bunları satar, sattıklarının bedelini getirip elçilerin buyruğuna verirlerdi†; bu da herkese ihtiyacına göre dağıtılırdı.

<sup>36-37</sup> Örneğin, Kıbrıs doğumlu bir Levili olan ve elçilerin Barnaba, yani Cesaret Verici diye adlandırdıkları Yusuf, sahip olduğu bir tarlayı sattı, parasını getirip elçilerin buyruğuna verdi.

---

\* **4:27-28** “Gücün”: Grekçe “Elin”. **4:32** Elç.2:44-45 † **4:34-35** “Buyruğuna verirlerdi”: Grekçe “Ayaklarının dibine koyarlardı”. (Benzeri bir deyim 4:36-37 ve 5:1-2'de de geçiyor.)



## 5

### *Hananya ile Safıra*

<sup>1-2</sup> Hananya adında bir adam, karısı Safıra'nın onayıyla bir mülk sattı, paranın bir kısmını kendine saklayarak gerisini getirip elçilerin buyruğuna verdi. Karısının da olup bitenlerden haberi vardı.

<sup>3</sup> Petrus ona, “Hananya, nasıl oldu da Şeytan'a uydun\*, Kutsal Ruh'a yalan söyleyip mülkün parasının bir kısmını kendine sakladın?” dedi.

<sup>4</sup> “Mülk satılmadan önce sana ait değil miydi? Sen onu sattıktan sonra da parayı dilediğin gibi kullanamaz mıydın? Neden yüreğinde böyle bir düzen kurdun? Sen insanlara değil, Tanrı'ya yalan söylemiş oldun.”

<sup>5</sup> Hananya bu sözleri işitince yere yıkılıp can verdi. Olanları duyan herkesi büyük bir korku sardı. <sup>6</sup> Gençler kalkıp Hananya'nın ölüsünü kefenlediler ve dışarı taşıyıp gömdüler.

<sup>7</sup> Bundan yaklaşık üç saat sonra Hananya'nın karısı, olanlardan habersiz içeri girdi. <sup>8</sup> Petrus, “Söyle bana, mülkü bu fiyata mı sattınız?” diye sordu.

“Evet, bu fiyata” dedi Safıra.

<sup>9</sup> Petrus ona şöyle dedi: “Rab'bin Ruhunu sınamak için nasıl oldu da sözbirliği ettiniz? İşte, kocanı gömenlerin ayak sesleri kapıda, seni de dışarı taşıyacaklar.” <sup>10</sup> Kadın o anda Petrus'un ayakları dibine yıkılıp can verdi. İçeri giren gençler onu ölmüş buldular, onu da dışarı taşıyarak kocasının

---

\* **5:3** “Şeytan'a uydun”: Grekçe “Şeytan senin yüreğini doldurdu”.

yanına gömdüler. <sup>11</sup> İnanlılar topluluğunun tümünü ve olayı duyanların hepsini büyük bir korku sardı.

### *Elçiler Birçok Kişiyi İyileştiriyor*

<sup>12</sup> Elçilerin aracılığıyla halk arasında birçok belirtiler ve harikalar yapılıyordu. İnanlıların hepsi Süleyman'ın Eyvanı'nda toplanıyordu. <sup>13</sup> Halk onlara büyük saygı duyduğu halde, dışarıdan hiç kimse onlara katılmayı göze alamıyordu. <sup>14</sup> Buna karşın, Rab'be inanıp topluluğa katılan erkek ve kadınların sayısı giderek arttı. <sup>15</sup> Bütün bunların sonucu, yoldan geçen Petrus'un hiç değilse gölgesi bazılarının üzerine düşsün diye halk, hasta olanları caddelere çıkartıp şilteler ve döşekler üzerine yatırır oldu. <sup>16</sup> Yeruşalim'in çevresindeki kasabalardan da kalabalıklar geliyor, hastaları ve kötü ruhlardan acı çekenleri getiriyorlardı. Bunların hepsi iyileştirildi.

### *Elçilere Yapılan Baskılar*

<sup>17-18</sup> Bunun üzerine, kıskançlıkla dolan başkâhin ve yanındakilerin hepsi, yani Saduki mezhebinden olanlar, elçileri yakalatıp devlet tutukevine attırdılar. <sup>19-20</sup> Ama geceleyin Rab'bin bir meleği zindanın kapılarını açıp onları dışarı çıkarttı. “Gidin! Tapınağa girip bu yeni yaşamla ilgili sözlerin hepsini halka duyurun” dedi. <sup>21</sup> Elçiler bu buyruğa uyararak gün doğarken tapınağa girip öğretmeye başladılar.

Başkâhin ve yanındakiler gelince Yüksek Kurul'u\*, İsrail halkının bütün ileri gelenlerini toplantıya çağırıldılar. Sonra elçileri getirtmek için tutukevine adam yolladılar. <sup>22-23</sup> Ne var ki, görevliler zindana

vardıklarında elçileri bulamadılar. Geri dönerek şu haberi ilettiler: “Tutukevini kilitli ve tam bir güvenlik altında, nöbetçileri de kapılarda durur bulduk. Ama kapıları açtığımızda içerde kimseyi bulamadık!”<sup>24</sup> Bu sözleri işiten tapınak koruyucularının komutanıyla başkâhinler şaşkına döndüler, bu işin sonunun nereye varacağını merak etmeye başladılar.

<sup>25</sup> O sırada yanlarına gelen biri, “Bakın, hapse atığınız adamlar tapınakta dikilmiş, halka öğretiyor” diye haber getirdi. <sup>26</sup> Bunun üzerine komutanla görevliler gidip elçileri getirdiler. Halkın kendilerini taşlamasından korktukları için zor kullanmadılar.

<sup>27-28</sup> Elçileri getirip Yüksek Kurul'un önüne çıkardılar. Başkâhin onları sorguya çekti: “Bu adı kullanarak öğretmeyin diye size kesin buyruk vermiştik” dedi. “Ama siz öğretinizi Yeruşalim Kenti'nin her tarafına yaydınız. İlle de bizi bu adamın kanını dökmekten sorumlu göstermek istiyorsunuz.”

<sup>29</sup> Petrus ve öbür elçiler şöyle karşılık verdiler: “İnsanlardan çok, Tanrı'nın sözünü dinlemek gerek. <sup>30</sup> Atalarımızın Tanrısı, sizin çarmıha gererek öldürdüğünüz İsa'yı diriltti. <sup>31</sup> İsrail'e, günahlarından tövbe etme ve bağışlanma fırsatını vermek için Tanrı O'nu Önder ve Kurtarıcı olarak kendi sağına yükseltti. <sup>32</sup> Biz, Tanrı'nın kendi sözünü dinleyenlere verdiği Kutsal Ruh'la birlikte bu olayların tanıklarımız.”

<sup>33</sup> Kurul üyeleri bu sözleri işitince çok öfkeleniler ve elçileri yok etmek istediler. <sup>34-35</sup> Ama bütün halkın saygısını kazanmış bir Kutsal Yasa öğretmeni olan Gamaliel adlı bir Ferisi, Yüksek Kurul'da ayağa kalktı, elçilerin kısa bir süre için dışarı çıkartılmasını buyurarak kurul üyelerine şunları söyledi: “Ey İsraililer, bu adamlara yapacağınızı iyi düşünün! <sup>36</sup> Bir süre önce Tevdas da kendi kendisiyle ilgili büyük iddialarda bulunarak başkaldırdı. Dört yüz kadar kişi de ona katıldı. Ama adam öldürüldü, izleyicilerinin hepsi dağıtıldı, hareket yok oldu. <sup>37</sup> Ondan sonra, sayım yapıldığı günlerde ortaya çıkan Celileli Yahuda, pek çok insanı ayartıp peşine taktı. Ama o da öldürüldü ve izleyicilerinin hepsi darmadağın oldu. <sup>38</sup> Şimdi size şunu söyleyeyim: Bu adamlarla uğraşmayın, onları rahat bırakın! Çünkü bu girişim, bu hareket insan işiyse, yok olup gidecektir. <sup>39</sup> Yok eğer Tanrı'nın işiyse, bu adamları yok edemezsiniz. Hatta kendinizi Tanrı'ya karşı savaşır durumda bulabilirsiniz.”

Kurul üyeleri Gamaliel'in bu öğüdünü kabul ettiler. <sup>40</sup> Elçileri içeri çağırıp kamçılattılar ve İsa'nın adından söz etmemelerini buyurduktan sonra salıverdiler.

<sup>41</sup> Elçiler İsa'nın adı uğruna hakarete layık görüldükleri için Yüksek Kurul'un huzurundan sevinç içinde ayrıldılar. <sup>42</sup> Her gün tapınakta ve evlerde öğretmekten ve Mesih İsa'yla ilgili Müjde'yi yaymaktan geri kalmadılar.

### *Yedi Yardımcı*

<sup>1</sup> İsa'nın öğrencilerinin sayıca çoğaldığı o günlerde, Grekçe konuşan Yahudiler, günlük yardım dağıtımında kendi dullarına gereken ilginin gösterilmediğini ileri sürerek İbranice konuşan Yahudiler'den yakınmaya başladılar. <sup>2</sup> Bunun üzerine Onikiler, bütün öğrencileri bir araya toplayıp şöyle dediler: “Tanrı'nın sözünü yayma işini bırakıp maddi işlerle uğraşmamız\* doğru olmaz. <sup>3</sup> Bu nedenle, kardeşler, aranızdan Ruh'la ve bilgelikle dolu, yedi saygın kişi seçin. Onları bu iş için görevlendirelim. <sup>4</sup> Biz ise kendimizi duaya ve Tanrı sözünü yaymaya adayalım.”

<sup>5-6</sup> Bu öneri bütün topluluğu hoşnut etti. Böylece, iman ve Kutsal Ruh'la dolu biri olan İstefanos'un yanısıra Filipus, Prohoros, Nikanor, Timon, Parmenas ve Yahudiliğe dönen Antakyalı Nikolas'ı seçip elçilerin önüne çıkardılar. Elçiler de dua edip ellerini onların üzerine koydular.

<sup>7</sup> Böylece Tanrı'nın sözü yayılıyor, Yerusâlim'deki öğrencilerin sayısı arttıkça artıyor, kâhinlerden birçoğu da iman çağrısına uyuyordu.

### *İstefanos Tutuklanıyor*

<sup>8</sup> Tanrı'nın lütfuyla ve kudretle dolu olan İstefanos, halk arasında büyük belirtiler ve harikalar yapıyordu. <sup>9</sup> Ne var ki, Azatlılar Havrası diye bilinen havranın bazı üyeleri ve Kirene'den, İskenderiye'den, Kilikya'dan ve Asya İli'nden\* bazı kişiler İstefanos'la çekişmeye başladılar. <sup>10</sup> Ama

\* **6:2** “Maddi işlerle uğraşmamız” ya da “Sofralara hizmet etmemiz”.

İstefanos'un konuşmasındaki bilgeliğe ve Ruh'a karşı koyamadılar. <sup>11</sup> Bunun üzerine birkaç kişiyi el altından ayartarak onlara, “Bu adamın Musa'ya ve Tanrı'ya karşı küfür dolu sözler söylediğini duyduk” dedirttiler.

<sup>12</sup> Böylelikle halkı, ileri gelenleri ve din bilginlerini kışkırttılar. Gidip İstefanos'u yakaladılar ve Yüksek Kurul'un\* önüne çıkardılar. <sup>13</sup> Getirdikleri yalancı tanıklar, “Bu adam durmadan bu kutsal yere ve Yasa'ya karşı konuşuyor” dediler. <sup>14</sup> “‘Nasıralı İsa burayı yıkacak, Musa'nın bize emanet ettiği töreleri de değiştirecek’ dediğini duyduk.”

<sup>15</sup> Kurul'da oturanların hepsi, İstefanos'a baktıklarında yüzünün bir melek yüzüne benzediğini gördüler.

## 7

### *İstefanos'un Konuşması*

<sup>1</sup> Başkâhin, “Bu iddialar doğru mu?” diye sordu.

<sup>2-3</sup> İstefanos şöyle karşılık verdi: “Kardeşler ve babalar, beni dinleyin. Atamız İbrahim daha Mezopotamya'dayken, Harran'a yerleşmeden önce, yüce Tanrı ona görünüp şöyle dedi: ‘Ülkeni, akrabalarını bırak, sana göstereceğim ülkeye git.’

<sup>4</sup> “Bunun üzerine İbrahim Kildaniler'in\* ülkesini bırakıp Harran'a yerleşti. Babasının ölümünden sonra da Tanrı onu oradan alıp şimdi sizin yaşadığınız bu ülkeye getirdi. <sup>5</sup> Burada ona herhangi bir miras, bir karış toprak bile

**7:2-3** Yar.12:1

**7:4** Yar.11:31; 12:4

**7:5** Yar.12:7; 13:15;

15:18-21; 17:8

vermemişti. Ama İbrahim'in o sırada hiç çocuğu olmadığı halde, Tanrı bu ülkeyi mülk olarak ona ve ondan sonra gelecek torunlarına vereceğini vaat etti. <sup>6</sup> Tanrı şöyle dedi: 'Senin soyun yabancı bir ülkede, gurbette yaşayacak. Dört yüz yıl köle olarak çalıştırılacak, baskı görecektir. <sup>7</sup> Ama ben kölelik edecekleri ulusu cezalandıracağım. Bundan sonra oradan çıkacak ve bana bu yerde tapınacaklar.' <sup>8</sup> Sonra Tanrı onunla, sünnete dayalı antlaşmayı yaptı. Böylelikle İbrahim, İshak'ın babası oldu ve onu sekiz günlükken sünnet etti. Ve İshak Yakup'un, Yakup da on iki büyük atamızın babası oldu.

<sup>9-10</sup> "Yusuf'u kıskanan atalarımız, onu köle olarak Mısır'a sattılar. Ama Tanrı onunlaydı ve onu bütün sıkıntılarından kurtardı. Ona bilgelik vererek Mısır Firavunu'nun gözüne girmesini sağladı. Firavun da onu Mısır ve bütün saray halkı üzerine yönetici atadı.

<sup>11</sup> "Sonra bütün Mısır ve Kenan ülkesini kıtlık vurdu, büyük sıkıntılar başladı. Atalarımız yiyecek bulamadılar. <sup>12</sup> Mısır'da tahıl bulunduğunu duyan Yakup, atalarımızı oraya ilk yolculuklarına gönderdi. <sup>13</sup> Mısır'a ikinci gelişlerinde Yusuf kardeşlerine kimliğini açıkladı. Firavun böylece Yusuf'un ailesini tanımış oldu. <sup>14</sup> Yusuf haber yollayıp babası Yakup'u ve bütün akrabalarını, toplam yetmiş beş kişiyi çağırttı. <sup>15</sup> Böylece Yakup Mısır'a gitti. Kendisi de atalarımız da orada öldüler.

---

**7:6** Yar.15:13-14; Çık.3:12      **7:8** Yar.17:10-14; 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18      **7:9-10** Yar.37:11,28; 39:2,21; 41:39-41      **7:11** Yar.42:1-2      **7:13** Yar.45:1-3; 47:2-10      **7:14** Yar.45:9-11,17-18; 46:27      **7:15** Yar.46:1-7; 49:33

16 Kemikleri sonra Şekem'e getirilerek İbrahim'in Şekem'de Hamor oğullarından bir miktar gümüş karşılığında satın almış olduğu mezara konuldu.

17 “Tanrı'nın İbrahim'e verdiği sözün gerçekleşeceği zaman yaklaştığında, Mısır'daki halkımızın nüfusu bir hayli çoğalmıştı. 18 Sonunda Yusuf hakkında bilgisi olmayan yeni bir kral Mısır'da tahta çıktı. 19 Bu adam, halkımıza karşı haince davrandı, atalarımıza kötülük etti. Onları, yeni doğan çocuklarını açıkta bırakıp ölüme terk etmeye zorladı.

20-21 “O sırada, son derece güzel bir çocuk olan Musa doğdu. Musa, üç ay babasının evinde beslendikten sonra açıkta bırakıldı. Firavunun kızı onu bulup evlat edindi ve kendi oğlu olarak yetiştirdi. 22 Musa, Mısırlılar'ın bütün bilim dallarında eğitildi. Gerek sözde, gerek eylemde güçlü biri oldu.

23 “Kırk yaşını doldurunca Musa'nın yüreğinde öz kardeşleri İsrailoğulları'nın durumunu yakından görme arzusu doğdu. 24 Onlardan birine haksızlık edildiğini gören Musa, onu savundu. Haksızlığı yapan Mısırlı'yı öldürerek ezilenin öcünü aldı. 25 ‘Kardeşlerim Tanrı'nın benim aracılığımla kendilerini kurtaracağını anlarlar’ diye düşünüyordu. Ama onlar bunu anlamadılar. 26 Ertesi gün Musa, kavga eden iki İbrani'yle karşılaşınca onları barıştırmak istedi. ‘Efendiler’ dedi, ‘Siz kardeşsiniz. Niye birbirinize haksızlık ediyorsunuz?’



27 “Ne var ki, soydaşına haksızlık eden kişi Musa'yı yana iterek, ‘Kim seni başımıza yönetici ve yargıç atadı?’ dedi. 28 ‘Yoksa dün Mısırlı'yı öldürdüğün gibi beni de mi öldürmek istiyorsun?’ 29 Bu söz üzerine Musa Midyan ülkesine kaçtı. Orada gurbette yaşadı ve iki oğul babası oldu.

30 “Kırk yıl geçtikten sonra Musa'ya, Sina Dağı'nın yakınlarındaki çölde, yanan bir çalının alevleri içinde bir melek görüldü. 31-32 Musa gördüklerine şaştı. Daha yakından bakmak için yaklaştığında, Rab ona şöyle seslendi: ‘Senin atalarının Tanrısı, İbrahim'in, İshak'ın ve Yakup'un Tanrısı benim.’ Korkuyla titreyen Musa bakmaya cesaret edemedi.

33 “Sonra Rab, ‘Çarıklarını çıkar! Çünkü bastığın yer kutsal topraktır’ dedi. 34 ‘Mısır'da halkıma yapılan baskıyı yakından gördüm, iniltilerini duydum ve onları kurtarmaya geldim. Şimdi gel, seni Mısır'a göndereceğim.’

35 “Bu Musa, ‘Kim seni yönetici ve yargıç atadı?’ diye reddettikleri Musa'ydı. Tanrı onu, çalıda kendisine görünen meleğin aracılığıyla yönetici ve kurtarıcı olarak gönderdi. 36 Halkı Mısır'dan çıkaran, orada, Kamış Denizi'nde\* ve kırk yıl boyunca çölde belirtiler ve harikalar yapan oydu. 37 İsrailoğulları'na, ‘Tanrı size kendi kardeşlerinizin arasından benim gibi bir peygamber çıkaracak’ diyen Musa odur. 38 Çöldeki topluluğun arasında yaşamış, Sina Dağı'nda kendisiyle konuşan meleklerle

7:29 Çık.18:2-4 7:30 Çık.3:1-10 7:36 Çık.7:3; 14:21; Say.14:33

7:37 Yas.18:15,18 7:38 Çık.19:1-20:17; Yas.5:1-33

ve atalarımızla birlikte bulunmuş olan odur. Bize iletmek üzere yaşam dolu sözler aldı.

<sup>39</sup> “Ne var ki, atalarımız onun sözünü dinlemek istemediler. Onu reddettiler, Mısır'a dönmeyi özler oldular. <sup>40</sup> Harun'a, ‘Bize öncülük edecek ilahlar yap’ dediler. ‘Çünkü bizi Mısır'dan çıkarana o Musa'ya ne oldu bilmiyoruz!’ <sup>41</sup> Ve o günlerde buzağı biçiminde bir put yapıp ona kurban sundular. Kendi elleriyle yaptıkları bu put için bir şenlik düzenlediler. <sup>42</sup> Bu yüzden Tanrı onlardan yüz çevirip onları göksel cisimlere kulluk etmeye terk etti. Peygamberlerin kitabında yazılmış olduğu gibi:

‘Ey İsrail halkı,  
Çölde kırk yıl boyunca  
Bana mı sunular, kurbanlar sundunuz?  
<sup>43</sup> Siz Molek'in\* çadırını  
Ve ilahınız Refan'ın\* yıldızını taşıdınız.  
Tapınmak için yaptığınız putlardı bunlar.  
Bu yüzden sizi Babil'in ötesine süreceğim.’

<sup>44</sup> “Çölde atalarımızın Tanıklık Çadırı† vardı. Musa bunu, kendisiyle konuşan Tanrı'nın buyurduğu gibi, gördüğü örneğe göre yapmıştı. <sup>45</sup> Tanıklık Çadırı'nı önceki kuşaktan teslim

**7:40** Çık.32:1-6    **7:42** Amo.5:25-27    \* **7:43** “Refan”: Refan ya da Remfan, Satürn gezegeniyle ilgili olan ve eski çağlarda bazı Filistinli halkların taptığı bir ilahtı.    **7:44** Çık.25:9,40; İbr.8:5

† **7:44** “Tanıklık Çadırı”: İsraililer'in, Buluşma Çadırı diye de bilinen taşınabilir tapınağı. Tanrı'nın Musa aracılığıyla halkına verdiği, On Buyruk'un yazıldığı taş levhalar bu çadırda bulunurdu.    **7:45** Yşu.3:14-17; 18:1

alan atalarımız, Yeşu'nun önderliğinde öteki ulusların topraklarını ele geçirdikleri zaman, çadırı yanlarında getirdiler. Ulusları atalarımızın önünden kovan, Tanrı'nın kendisiydi. Çadır Davut'un zamanına dek kaldı. <sup>46</sup> Tanrı'nın beğenisini kazanmış olan Davut, Yakup'un Tanrısı için bir konut yapmaya izin istedi. <sup>47</sup> Oysa Tanrı için bir ev yapan Süleyman oldu.

<sup>48-50</sup> “Ne var ki, en yüce Olan, elle yapılmış konutlarda oturmaz. Peygamberin belirttiği gibi,

‘Gök tahtım,  
Yeryüzü ayaklarımın taburesidir.  
Benim için nasıl bir ev yapacaksınız?  
Ya da, neresi dinleneceğim yer?  
Bütün bunları yapan elim değil mi? diyor Rab.’

<sup>51</sup> “Ey dik kafalılar, yürekleri ve kulakları sünnet edilmemiş olanlar<sup>‡</sup>! Siz tıpkı atalarınıza benziyorsunuz, her zaman Kutsal Ruh'a karşı direniyorsunuz. <sup>52-53</sup> Atalarınız peygamberlerin hangisine zulmetmediler ki? Adil Olan'ın geleceğini önceden bildirenleri de öldürdüler. Melekler aracılığıyla buyrulan Yasa'yı alıp da buna uymayan sizler, şimdi de Adil Olan'a ihanet edip O'nu katlettiniz!”

### *İstefanos'un Taşlanıp Öldürülmesi*

<sup>54</sup> Kurul üyeleri bu sözleri duyunca öfkeden kudurdular, İstefanos'a karşı dişlerini gıcırdattılar.

**7:46** 2Sa.7:1-16; 1Ta.17:1-14      **7:47** 1Kr.6:1-38; 2Ta.3:1-17

**7:48-50** Yşa.66:1-2      **7:51** Yşa.63:10      ‡ **7:51** “Yürekleri ve kulakları sünnet edilmemiş olanlar”: Tanrı'ya yürekten bağlı olmayan, O'nun sözünü dinlemeyen kişiler.

<sup>55</sup> Kutsal Ruh'la dolu olan İstefanos ise, gözlerini göğe dikip Tanrı'nın görkemini ve Tanrı'nın sağında duran İsa'yı gördü. <sup>56</sup> “Bakın” dedi, “Göklerin açıldığını ve İnsanoğlu'nun\* Tanrı'nın sağında durmakta olduğunu görüyorum.”

<sup>57</sup> Bunun üzerine kulaklarını tıkayıp çığlıklar atarak hep birlikte İstefanos'a saldırdılar. <sup>58</sup> Onu kentten dışarı atıp taşa tuttular. İstefanos'a karşı tanıklık etmiş olanlar, kaftanlarını Saul adlı bir gencin ayaklarının dibine bıraktılar. <sup>59</sup> İstefanos taş yağmuru altında, “Rab İsa, ruhumu al!” diye yakarıyordu. <sup>60</sup> Sonra diz çökerek yüksek sesle şöyle dedi: “Ya Rab, bu günahı onlara yükleme!” Bunu söyledikten sonra gözlerini yaşama kapadı.

## 8

<sup>1</sup> İstefanos'un öldürülmesini Saul da onaylamıştı.

O gün Yeruşalim'deki kiliseye karşı korkunç bir baskı dönemi başladı. Elçiler hariç bütün imanlılar Yahudiye ve Samiriye'nin her yanına dağıldılar.

<sup>2</sup> Bazı dindar kişiler, İstefanos'u gömdükten sonra onun için büyük yas tuttular. <sup>3</sup> Saul ise imanlılar topluluğunu kırıp geçirmeye başladı. Ev ev dolaşarak, kadın erkek demeden imanlıları dışarı sürüklüyor, hapse atıyordu.

### *Filipus Samiriye'de*

<sup>4</sup> Bunun sonucu dağılan imanlılar, gittikleri her yerde Tanrı sözünü müjdeliyorlardı. <sup>5</sup> Filipus, Samiriye Kenti'ne gidip oradakilere Mesih'i\*

tanıtmaya başladı. <sup>6</sup> Filipus'u dinleyen ve gerçekleştirdiği belirtileri gören kalabalıklar, hep birlikte onun söylediklerine kulak verdiler. <sup>7</sup> Birçoklarının içinden kötü ruhlar yüksek sesle haykırarak çıktı; birçok felçli ve kötürüm iyileştirildi. <sup>8</sup> Ve o kentte büyük sevinç oldu.

### *Büyücü Simun*

<sup>9</sup> Ne var ki, kentte bir süreden beri büyücülük yapan ve Samiriye halkını şaşkına çeviren Simun adlı biri vardı. Simun, büyük adam olduğunu iddia ediyordu. <sup>10</sup> Küçük büyük, herkes onu dikkatle dinler, “Büyük Güç dedikleri Tanrı gücü işte budur” derlerdi. <sup>11</sup> Uzun zamandan beri onları büyücülüğüyle şaşkına çevirdiği için onu dikkatle dinlerlerdi. <sup>12</sup> Ama Tanrı'nın Egemenliği ve İsa Mesih adıyla ilgili Müjde'yi duyuran Filipus'un söylediklerine inandıkları zaman, erkekler de kadınlar da vaftiz oldular. <sup>13</sup> Simun'un kendisi de inanıp vaftiz oldu. Ondan sonra sürekli olarak Filipus'un yanında kaldı. Doğaüstü belirtileri ve yapılan büyük mucizeleri görünce şaşkına döndü.

<sup>14</sup> Yeruşalim'deki elçiler, Samiriye halkının, Tanrı'nın sözünü benimsediğini duyunca Petrus'la Yuhanna'yı onlara gönderdiler. <sup>15</sup> Petrus'la Yuhanna oraya varınca, Samiriyeli imanlıların Kutsal Ruh'u almaları için dua ettiler. <sup>16</sup> Çünkü Ruh daha hiçbirinin üzerine inmemişti. Rab İsa'nın adıyla vaftiz olmuşlardı, o kadar. <sup>17</sup> Petrus'la Yuhanna onların üzerine ellerini koyunca, onlar da Kutsal Ruh'u aldılar.

<sup>18-19</sup> Elçilerin bu el koyma hareketiyle Kutsal Ruh'un verildiğini gören Simun onlara para teklif

ederek, “Bana da bu yetkiyi verin, kimin üzerine ellerimi koysam Kutsal Ruh'u alsın” dedi.

<sup>20</sup> Petrus, “Paran da yok olsun, sen de!” dedi, “Çünkü Tanrı'nın armağanını parayla elde edebileceğini sandın. <sup>21</sup> Senin bu işte bir payın, bir hakkın yok. Yüreğin, Tanrı'nın gözünde doğru değildir. <sup>22</sup> Bu kötülüğünden tövbe et ve Rab'be yalvar, yüreğindeki bu düşünce belki bağışlanır. <sup>23</sup> Senin kin dolu, kötülüğe tutsak biri olduğunu görüyorum.”

<sup>24</sup> Simun, “Benim için Rab'be yalvarın da söylediklerinizden hiçbiri başıma gelmesin” diye karşılık verdi.

<sup>25</sup> Petrus'la Yuhanna tanıklık edip Rab'bin sözünü bildirdikten sonra, Samiriye'nin birçok köyünde de Müjde'yi duyura duyura Yeruşalim'e döndüler.

### *Filipus ve Etiyopyalı*

<sup>26</sup> Bu arada Rab'bin bir meleği Filipus'a şöyle seslendi: “Kalk, güneye doğru, Yeruşalim'den Gazze'ye inen yola, çöl yoluna git.” <sup>27</sup> Filipus da kalkıp gitti. Giderken Etiyopyalı bir hadım gördü. Bu adam Etiyopya\* Kraliçesi Kandaki'nin vezirlerinden biriydi. Kraliçenin bütün hazinelerinden sorumluydu. Yeruşalim'e, tapınmaya gelmişti. <sup>28</sup> Geri dönerken arabasında oturmuş, Peygamber Yeşaya'nın Kitabı'nı okuyordu. <sup>29</sup> Ruh Filipus'a, “Git” dedi, “Şu arabaya yetiş.”

---

\* **8:27** O çağda Etiyopya krallığı bugünkü Sudan'ın ve Etiyopya'nın bazı bölgelerini kapsıyordu.

30 Filipus koşup arabanın yanına geldi ve hadımın Peygamber Yeşaya'yı okumakta olduğunu işitti. “Acaba okuduklarını anlıyor musun?” diye sordu.

31 Hadım, “Biri bana yol göstermedikçe nasıl anlayabilirim ki?” diyerek Filipus'un arabaya binip yanına oturmasını rica etti. 32 Kutsal Yazılar'dan okuduğu bölüm şuydu:

“Koyun gibi kesime götürüldü;  
Kırkıcının önünde kuzu nasıl ses çıkarmazsa,  
O da öylece ağzını açmadı.  
33 Aşağılandığında adalet O'ndan esirgendi.  
O'nun soyunu kim anacak?  
Çünkü yeryüzündeki yaşamına son verildi.”

34 Hadım Filipus'a, “Lütfen açıklar mısınız, peygamber kimden söz ediyor, kendisinden mi, bir başkasından mı?” diye sordu.

35 Bunun üzerine Filipus anlatmaya koyuldu. Kutsal Yazılar'ın bu bölümünden başlayarak ona İsa'yla ilgili Müjde'yi bildirdi.

36-37 Yolda giderlerken su bulunan bir yere geldiler. Hadım, “Bak, burada su var” dedi. “Vaftiz\* olmama ne engel var?”†

38 Sonra arabanın durmasını buyurdu. Filipus'la hadım birlikte suya girdiler ve Filipus hadımı vaftiz etti. 39 Sudan çıktıkları zaman Rab'bin Ruhu Filipus'u hemen oradan

---

**8:32** Yşa.53:7-8 † **8:36-37** Bazı Grekçe elyazmaları, “Filipus, ‘Bütün yüreğinle iman edersen, vaftiz olabilirsin’ dedi. Hadım da, ‘İman ediyorum ki, İsa Mesih Tanrı'nın Oğlu'dur’ dedi” sözlerini içerir.

uzaklaştırdı. Filipus'u bir daha görmeyen hadım sevinç içinde yoluna devam etti. <sup>40</sup> Filipus ise kendini Aşdot Kenti'nde buldu. Sezariye'ye varıncaya dek bütün kentleri dolaşarak Müjde'yi duyurdu.

## 9

### *İsa Saul'a Görünüyor*

<sup>1-2</sup> Saul ise Rab'bin öğrencilerine karşı hâlâ tehdit ve ölüm soluyordu. Başkâhine gitti, Şam'daki havralara verilmek üzere mektuplar yazmasını istedi. Orada İsa'nın yolunda yürüyen kadın erkek, kimi bulsa tutuklayıp Yerusâlim'e getirmek niyetindeydi. <sup>3</sup> Yol alıp Şam'a yaklaştığı sırada, birdenbire gökten gelen bir ışık çevresini aydınlattı. <sup>4</sup> Yere yıkılan Saul, bir sesin kendisine, “Saul, Saul, neden bana zulmediyorsun?” dediğini işitti.

<sup>5</sup> Saul, “Ey Efendim, sen kimsin?” dedi.

“Ben senin zulmettiğin İsa'yım” diye yanıt geldi.

<sup>6</sup> “Haydi kalk ve kente gir, ne yapman gerektiği sana bildirilecek.”

<sup>7</sup> Saul'la birlikte yolculuk eden adamların dilleri tutuldu, oldukları yerde kalakaldılar. Sesi duydularsa da, kimseyi göremediler. <sup>8</sup> Saul yerden kalktı, ama gözlerini açtığında hiçbir şey göremiyordu. Sonra kendisini elinden tutup Şam'a götürdüler. <sup>9</sup> Üç gün boyunca gözleri görmeyen Saul hiçbir şey yiyip içmedi.

<sup>10</sup> Şam'da Hananya adında bir İsa öğrencisi vardı. Bir görünümde Rab ona, “Hananya!” diye seslendi.

“Buradayım, ya Rab” dedi Hananya.



11 Rab ona, “Kalk” dedi, “Doğru Sokak denilen sokağa git ve Yahuda'nın evinde Saul adında Tarsuslu birini sor. Şu anda orada dua ediyor. 12 Görümünde yanına Hananya adlı birinin geldiğini ve gözlerini açmak için ellerini kendisinin üzerine koyduğunu görmüştür.”

13 Hananya şöyle karşılık verdi: “Ya Rab, birçoklarının bu adam hakkında neler anlattıklarını duydum. Yeruşalim'de senin kutsallarına nice kötülük yapmış! 14 Burada da senin adını anan herkesi tutuklamak için başkâhinlerden yetki almıştır.”

15 Rab ona, “Git!” dedi. “Bu adam, benim adımla öteki uluslara, krallara ve İsrailoğulları'na duyurmak üzere seçilmiş bir aracımdır. 16 Benim adım uğruna ne kadar sıkıntı çekmesi gerekeceğini ona göstereceğim.”

17 Bunun üzerine Hananya gitti, eve girdi ve ellerini Saul'un üzerine koydu. “Saul kardeş” dedi, “Sen buraya gelirken yolda sana görünen Rab, yani İsa, gözlerin açılsın ve Kutsal Ruh'la dolarsın diye beni yolladı.” 18 O anda Saul'un gözlerinden balık pulunu andıran şeyler düştü. Saul yeniden görmeye başladı. Kalkıp vaftiz oldu. 19 Sonra yemek yiyip kuvvet buldu.

### *Saul, Şam'da ve Yeruşalim'de*

Saul birkaç gün Şam'daki öğrencilerin yanında kaldı. 20 Havralarda İsa'nın Tanrı'nın Oğlu olduğunu hemen duyurmaya başladı. 21 Onu duyanların hepsi şaşkına döndü. “Yeruşalim'de bu adı ananları kırıp geçiren adam bu değil mi? Buraya da, öylelerini tutuklayıp başkâhinlere

götürmek amacıyla gelmedi mi?” diyorlardı. <sup>22</sup> Saul ise günden güne güçleniyordu. İsa'nın Mesih olduğuna dair kanıtlar göstererek Şam'da yaşayan Yahudiler'i şaşkına çeviriyordu.

<sup>23</sup> Aradan günler geçti. Yahudiler Saul'u öldürmek için bir düzen kurdular. <sup>24</sup> Ne var ki, kurdıkları düzenle ilgili haber Saul'a ulaştı. Yahudiler onu öldürmek için gece gündüz kentin kapılarını gözlüyorlardı. <sup>25</sup> Ama Saul'un öğrencileri geceleyin kendisini aldılar, kentin surlarından sarkıttıkları bir küfe içinde aşağı indirdiler.

<sup>26</sup> Saul Yerusalim'e varınca oradaki öğrencilere katılmaya çalıştı. Ama hepsi ondan korkuyor, İsa'nın öğrencisi olduğuna inanamıyorlardı. <sup>27</sup> O zaman Barnaba onu alıp elçilere götürdü. Onlara, Saul'un Şam yolunda Rab'bi nasıl gördüğünü, Rab'bin de onunla konuştuğunu, Şam'da ise onun İsa adını nasıl korkusuzca duyurduğunu anlattı. <sup>28</sup> Böylelikle Saul, Yerusalim'de girip çıktıkları her yerde öğrencilerle birlikte bulunarak Rab'bin adını korkusuzca duyurmaya başladı. <sup>29</sup> Dili Grekçe olan Yahudiler'le konuşup tartışıyordu. Ama onlar onu öldürmeyi tasarlıyorlardı. <sup>30</sup> Kardeşler bunu öğrenince onu Sezariye'ye götürüp oradan Tarsus'a yolladılar.

<sup>31</sup> Bütün Yahudiye, Celile ve Samiriye'deki\* inanlılar topluluğu esenliğe kavuştu. Gelişen ve Rab korkusu içinde yaşayan topluluk Kutsal Ruh'un yardımıyla sayıca büyüyordu.

### *Eneas ve Tabita*

<sup>32</sup> Bu arada her tarafı dolaşan Petrus, Lidda'da yaşayan kutsallara da uğradı. <sup>33</sup> Orada Eneas adında birine rastladı. Eneas felçliydi. Sekiz yıldan beri yatalaktı. <sup>34</sup> Petrus ona, “Eneas, İsa Mesih seni iyileştiriyor” dedi. “Kalk, yatağını topla.” Eneas hemen ayağa kalktı. <sup>35</sup> Lidda ve Şaron'da yaşayan herkes onu gördü ve Rab'be döndü.

<sup>36</sup> Yafa'da, İsa öğrencisi olan Tabita adında bir kadın vardı. Tabita, ceylan anlamına gelir. Bu kadın her zaman iyilik yapıp yoksullara yardım ederdi. <sup>37</sup> O günlerde hastalanıp öldü. Ölüsünü yıkayıp üst kattaki odaya koydular. <sup>38</sup> Lidda Yafa'ya yakın olduğundan, Petrus'un Lidda'da bulunduğunu duyan öğrenciler ona iki kişi yollayıp, “Vakit kaybetmeden yanımıza gel” diye yalvardılar.

<sup>39</sup> Petrus kalkıp onlarla birlikte gitti. Eve varınca onu üst kattaki odaya çıkardılar. Bütün dul kadınlar ağlayarak Petrus'un çevresinde toplandılar. Ona, Ceylan'ın kendileriyle birlikteyken diktiği entarilerle üstlükleri gösterdiler. <sup>40</sup> Petrus, herkesi dışarı çıkarttı, diz çöküp dua etti. Sonra ölüye doğru dönerek, “Tabita, kalk” dedi. Kadın gözlerini açtı, Petrus'u görünce doğrulup oturdu. <sup>41</sup> Petrus elini uzatarak onu ayağa kaldırdı. Sonra kutsallarla dul kadınları çağırды, Ceylan'ı diri olarak onlara teslim etti. <sup>42</sup> Bu olayın haberi bütün Yafa'ya yayıldı ve birçokları Rab'be inandı. <sup>43</sup> Petrus uzunca bir süre Yafa'da, Simun adında bir dericinin evinde kaldı.

## 10

*İman Eden Yüzbaşı*

<sup>1</sup> Sezariye'de Kornelius adında bir adam vardı. “İtalyan” taburunda yüzbaşydı. <sup>2</sup> Dindar bir adamdı. Hem kendisi hem de bütün ev halkı Tanrı'dan korkardı. Halka çok yardımda bulunur, Tanrı'ya sürekli dua ederdi. <sup>3</sup> Bir gün saat üç sularında, bir görünümde Tanrı'nın bir meleğinin kendisine geldiğini açıkça gördü. Melek ona, “Kornelius” diye seslendi.

<sup>4</sup> Kornelius korku içinde gözlerini ona dikti, “Ne var, efendim?” dedi.

Melek ona şöyle dedi: “Duaların ve sadakaların anılmak üzere Tanrı katına ulaştı. <sup>5</sup> Şimdi Yafa'ya adam yolla, Petrus olarak da tanınan Simun'u çağirt. <sup>6</sup> Petrus, evi deniz kıyısında bulunan Simun adlı bir dericinin yanında kalıyor.”

<sup>7</sup> Kendisiyle konuşan melek uzaklaştıktan sonra Kornelius, iki uşağıyla özel yardımcılarından dindar bir askeri çağırdı. <sup>8</sup> Kendilerine her şeyi anlattıktan sonra onları Yafa'ya gönderdi.

### *Petrus'un Görümü*

<sup>9</sup> Ertesi gün onlar yol alıp kente yaklaşırlarken, saat on iki sularında Petrus dua etmek için dama çıktı. <sup>10</sup> Acıkınca da yemek istedi. Yemek hazırlanırken Petrus kendinden geçti. <sup>11</sup> Göğün açıldığını ve büyük bir çarşafı andıran bir nesnenin dört köşesinden sarkıtılarak yeryüzüne indirildiğini gördü. <sup>12</sup> Çarşafın içinde, yeryüzünde yaşayan her türden dört ayaklı hayvanlar, sürüngenler ve kuşlar vardı. <sup>13</sup> Bir ses ona, “Kalk Petrus, kes ve ye!” dedi.

14 “Asla olmaz, ya Rab!” dedi Petrus. “Hiçbir zaman bayağı ya da murdar herhangi bir şey yemedim.”

15 Ses tekrar, ikinci kez duyuldu; Petrus'a, “Tanrı'nın temiz kıldıklarına sen bayağı deme” dedi. 16 Bu, üç kez tekrarlandı. Sonra çarşafı andıran nesne hemen göğe alındı.

17 Petrus şaşkınlık içindeydi. Gördüğü görümün ne anlama gelebileceğini düşünürken, Kornelius'un gönderdiği adamlar sora sora Simun'un evinin kapısına kadar geldiler. 18 Evdekilere seslenerek, “Petrus diye tanınan Simun burada mı kalıyor?” diye sordular.

19 Petrus hâlâ görümün anlamını düşünürken Ruh ona, “Bak, üç kişi seni arıyor” dedi. 20 “Haydi kalk, aşağı in. Hiç çekinmeden onlarla git. Çünkü onları ben gönderdim.”

21 Petrus aşağı inip adamlara, “Aradığınız kişi benim” dedi. “Gelişinizin sebebi ne acaba?”

22 “Doğru ve Tanrı'dan korkan, bütün Yahudi ulusunca iyiliğiyle tanınan, Kornelius adında bir yüzbaşı var” dediler. “Kutsal bir melek ona, seni evine çağırıp senin söyleyeceklerini dinlemesini buyurdu.” 23 Bunun üzerine Petrus onları içeri alıp konuk etti.

### *Petrus, Kornelius'un Evinde*

Ertesi gün Petrus kalktı, onlarla birlikte yola çıktı. Yafa'daki kardeşlerden bazıları da ona katıldı.

24 İkinci gün Sezariye'ye vardılar. Bu arada Kornelius, akraba ve yakın dostlarını toplamış onları bekliyordu. 25 Eve giren Petrus'u karşıladı,

tapınırcasına ayaklarına kapandı. <sup>26</sup> Petrus ise onu ayağa kaldırarak, “Kalk, ben de insanım” dedi.

<sup>27</sup> Petrus Kornelius'la konuşa konuşa içeri girdiğinde birçok insanın toplanmış olduğunu gördü. <sup>28</sup> Onlara şöyle dedi: “Bir Yahudi'nin başka ulustan biriyle ilişki kurmasının, onu ziyaret etmesinin töremize aykırı olduğunu bilirsiniz. Oysa Tanrı bana, hiç kimseye bayağı ya da murdar dememem gerektiğini gösterdi. <sup>29</sup> Bu nedenle, çağrıldığım zaman hiç itiraz etmeden geldim. Şimdi, beni ne amaçla çağırttığınızı sorabilir miyim?”

<sup>30</sup> Kornelius, “Üç gün\* önce bu sıralarda, saat üçte evimde dua ediyordum” dedi. “Birdenbire, parlak giysili bir adam önüme çıkıverdi. <sup>31</sup> ‘Kornelius’ dedi, ‘Tanrı senin duanı işitti, verdiği sadakaları andı. <sup>32</sup> Yafa'ya adam yolla, Petrus diye tanınan Simun'u çağırt. O, deniz kıyısında oturan derici Simun'un evinde kalıyor.’ <sup>33</sup> Bunun üzerine sana hemen adam yolladım. Sen de lütfedip geldin. İşte şimdi biz hepimiz, Rab'bin sana buyurduğu her şeyi dinlemek üzere Tanrı'nın önünde toplanmış bulunuyoruz.”

<sup>34-35</sup> O zaman Petrus söz alıp şöyle dedi: “Tanrı'nın insanlar arasında ayırım yapmadığını, ama kendisinden korkan ve doğru olanı yapan kişiyi, ulusuna bakmaksızın kabul ettiğini gerçekten anlıyorum. <sup>36</sup> Tanrı'nın, herkesin Rabbi olan İsa Mesih aracılığıyla esenliği müjdeleyerek

---

\* **10:30** “Üç gün”: Grekçe “Dördüncü gün”. O çağda insanlar günleri hesaplarken yaşadıkları günü de sayarlardı. **10:34-35** Yas.10:17

İsrailoğulları'na ilettiği bildiriden haberiniz vardır. <sup>37-38</sup> Yahya'nın vaftiz çağrısından sonra Celile'den başlayarak bütün Yahudiye'de meydana gelen olayları, Tanrı'nın, Nasıralı İsa'yı nasıl Kutsal Ruh'la ve kudretle meshettiğini biliyorsunuz. İsa her yanı dolaşarak iyilik yapıyor, İblis'in baskısı altında olanların hepsini iyileştiriyordu. Çünkü Tanrı O'nunla birlikteydi.

<sup>39</sup> “Biz İsa'nın, Yahudiler'in ülkesinde ve Yeruşalim'de yaptıklarının hepsine tanık olduk. O'nu çarmıha gerip öldürdüler. <sup>40</sup> Ama Tanrı O'nu üçüncü gün diriltti ve açıkça görünmesini sağladı. <sup>41</sup> İsa halkın tümüne değil de, Tanrı'nın önceden seçtiği tanıklara –ölümden dirilmesinden sonra kendisiyle birlikte yiyip içen bizlere– göründü. <sup>42</sup> Tanrı tarafından ölümlerle dirilerin Yargıcı olarak atanan kişinin kendisi olduğunu halka duyurmamızı, buna tanıklık etmemizi buyurdu. <sup>43</sup> Peygamberlerin hepsi O'nunla ilgili tanıklıkta bulunuyorlar. Şöyle ki, O'na inanan herkesin günahları O'nun adıyla bağışlanır.”

<sup>44</sup> Petrus daha bu sözleri söylerken Kutsal Ruh, konuşmayı dinleyen herkesin üzerine indi.

<sup>45</sup> Petrus'la birlikte gelen Yahudi† imanlılar, Kutsal Ruh armağanının öteki uluslardan olanların da üzerine dökülmesini şaşkınlıkla karşıladılar. <sup>46-47</sup> Çünkü onların, bilmedikleri dillerle konuşup Tanrı'yı yücelttiklerini duyuyorlardı.

O zaman Petrus, “Bunlar, tıpkı bizim gibi Kutsal Ruh'u almışlar. Suyla vaftiz olmalarına kim engel

---

† **10:45** “Yahudi”: Grekçe “Sünnetlilikten olan”.

olabilir?” dedi. <sup>48</sup> Böylelikle onların İsa Mesih adıyla vaftiz olmalarını buyurdu. Sonra onlar Petrus'a, birkaç gün yanlarında kalması için ricada bulundular.

## 11

### *Petrus'un Açıklamaları*

<sup>1</sup> Elçilerle bütün Yahudiye'deki kardeşler, öteki ulusların da Tanrı'nın sözünü kabul ettiklerini duydular. <sup>2</sup> Ama Petrus Yeruşalim'e gittiği zaman sünnet yanlıları onu eleştirdiler. <sup>3</sup> “Sünnetsiz\* kişilerin evine gidip yemek yemişsin!” dediler.

<sup>4</sup> Petrus baştan başlayarak olanları tek tek onlara anlattı. <sup>5</sup> “Ben Yafa Kenti'nde dua ediyordum” dedi. “Kendimden geçerek bir görüm gördüm. Büyük bir çarşafı andıran bir nesnenin dört köşesinden sarkıtıldığını, bunun gökten inip benim bulunduğum yere kadar geldiğini gördüm. <sup>6</sup> Gözlerimi çarşafa dikip dikkatle baktım. Çarşafın içinde, yeryüzünde yaşayan dört ayaklılar, yabanıl hayvanlar, sürüngenler ve kuşlar gördüm. <sup>7</sup> Sonra bir sesin bana, ‘Kalk, Petrus, kes ve ye!’ dediğini işittim.

<sup>8</sup> “‘Asla olmaz, ya Rab!’ dedim. ‘Ağzıma hiçbir zaman bayağı ya da murdar bir şey girmedim.’

<sup>9</sup> “Ses ikinci kez gökten geldi: ‘Tanrı'nın temiz kıldıklarına sen bayağı deme’ dedi. <sup>10</sup> Bu, üç kez tekrarlandı; sonra her şey yeniden göğe alındı.

<sup>11</sup> “Tam o sırada Sezariye'den bana gönderilen üç kişi, bulunduğumuz evin önünde durdular. <sup>12</sup> Ruh bana, ayrım gözetmeden onlarla birlikte gitmemi söyledi. Bu altı kardeş de benimle geldiler, varıp adamın evine girdik. <sup>13</sup> Adam bize, evinde beliren



meleği nasıl gördüğünü anlattı. Melek ona şöyle demiş: ‘Yafa’ya adam yolla, Petrus diye tanınan Simun’u çağirt. <sup>14</sup> O sana, senin ve bütün ev halkının kurtuluş bulacağı sözler söyleyecek.’

<sup>15</sup> “Ben konuşmaya başlayınca Kutsal Ruh, başlangıçta bizim üzerimize indiği gibi, onların da üzerine indi. <sup>16</sup> O zaman Rab’bin söylediği şu sözü anımsadım: ‘Yahya suyla vaftiz etti, sizler ise Kutsal Ruh’la vaftiz edileceksiniz.’ <sup>17</sup> Böylelikle Tanrı, Rab İsa Mesih’e inanmış olan bizlere verdiği armağanın aynısını onlara verdiyse, ben kimim ki Tanrı’ya karşı koyayım?”

<sup>18</sup> Bunları dinledikten sonra yatıştılar. Tanrı’yı yücelterek şöyle dediler: “Demek ki Tanrı, tövbe etme ve yaşama kavuşma fırsatını öteki uluslara da vermiştir.”

### *Antakya’daki İmanlılar*

<sup>19</sup> İstefanos’un öldürülmesiyle başlayan baskı sonucu dağılan imanlılar, Fenike, Kıbrıs ve Antakya’ya kadar gittiler. Tanrı sözünü sadece Yahudiler’e duyuruyorlardı. <sup>20</sup> Ama içlerinden Kıbrıslı ve Kireneli olan bazı adamlar Antakya’ya gidip Grekler’le\* de konuşmaya başladılar. Onlara Rab İsa’yla ilgili Müjde’yi bildirdiler. <sup>21</sup> Onların arasında etkin olan Rab’bin gücü\* sayesinde çok sayıda kişi inanıp Rab’be döndü.

<sup>22</sup> Olup bitenlerin haberi, Yeruslaim’deki kiliseye ulaştı. Bunun üzerine imanlılar Barnaba’yı Antakya’ya gönderdiler. <sup>23-24</sup> Kutsal Ruh’la ve imanla

---

**11:16** Elç.1:5    **11:19** Elç.8:1-4    \* **11:21** “Rab’bin gücü”: Grekçe “Rab’bin eli”.

dolu, iyi bir adam olan Barnaba, Antakya'ya varıp Tanrı lütfunun meyvelerini görünce sevindi. Herkesi, candan ve yürekten Rab'be bağlı kalmaya özendirdi. Sonuç olarak Rab'be daha birçok kişi kazanıldı.

<sup>25-26</sup> Sonra Barnaba, Saul'u aramak için Tarsus'a gitti. Onu bulunca da Antakya'ya getirdi. Böylece Barnaba'yla Saul bir yıl boyunca oradaki inanlılar topluluğuyla bir araya gelerek büyük bir kitleyi eğittiler. Öğrencilere ilk kez Antakya'da Mesihçiler<sup>†</sup> adı verildi.

<sup>27</sup> O günlerde Yeruşalim'den Antakya'ya bazı peygamberler geldi. <sup>28</sup> Bunlardan Hagavos adlı biri ortaya çıkıp bütün dünyada şiddetli bir kıtlık olacağını Ruh aracılığıyla bildirdi. Bu kıtlık, Klavdius'un imparatorluğu sırasında oldu. <sup>29</sup> Öğrenciler, her biri kendi gücü oranında, Yahudiye'de yaşayan kardeşlere gönderilmek üzere yardım toplamayı kararlaştırdılar. <sup>30</sup> Bu kararı yerine getirip bağışlarını Barnaba ve Saul'un eliyle kilisenin ihtiyarlarına gönderdiler.

## 12

### *Petrus'un Hapisten Kaçışı*

<sup>1</sup> O sırada kral Hirodes, kiliseden bazı kişilere eziyet etmeye başladı. <sup>2</sup> Yuhanna'nın kardeşi Yakup'u kılıçla öldürttü. <sup>3</sup> Yahudiler'in bundan memnun kaldığını görünce ardından Petrus'u da yakalattı. Bunu, Mayasız Ekmek Bayramı sırasında yaptı. <sup>4</sup> Petrus'u tutuklatıp hapse attırdı ve

<sup>†</sup> **11:25-26** “Mesihçiler”: Mesih sözcüğünden türetilen bu lakap Grekçe'de “Hristianos” diye geçer. **11:28** Elç.21:10 **12:4** Çık.12:1-27

dörder kişilik dört takım askerin gözetimine teslim etti. Fıfış Bayramı'ndan\* sonra onu halkın önünde yargılamak niyetindeydi. <sup>5</sup> Bu nedenle Petrus hâpiste tutuldu. Ama inanlılar topluluğu onun için Tanrı'ya hararetle dua ediyordu.

<sup>6</sup> Petrus, Hirodes'in kendisini yargılayacağı günden önceki gece, çift zincirle bağılı olarak iki askerin arasında uyuyordu. Kapıda duran nöbetçiler de zindanın güvenliğini sağlıyordu. <sup>7</sup> Birdenbire Rab'bin bir meleği göründü ve hücrede bir ışık parladı. Melek, Petrus'un böğrüne dokunup onu uyandırdı. “Çabuk, kalk!” dedi. O anda zincirler Petrus'un bileklerinden düştü.

<sup>8</sup> Melek ona, “Kuşağını bağla, çarıklarını giy” dedi. Petrus da söyleneni yaptı. “Abanı giy, beni izle” dedi melek. <sup>9</sup> Petrus onu izleyerek dışarı çıktı. Ama meleğin yaptığının gerçek olduğunu anlamıyor, bir görüm gördüğünü sanıyordu. <sup>10</sup> Birinci ve ikinci nöbetçiyi geçerek kente açılan demir kapıya geldiler. Kapı, önlerinde kendiliğinden açıldı. Dışarı çıkıp bir sokak boyunca yürüdüler, sonra melek ansızın Petrus'un yanından ayrıldı.

<sup>11</sup> O zaman kendine gelen Petrus, “Rab'bin bana meleğini gönderdiğini şimdi gerçekten anlıyorum” dedi. “O beni Hirodes'in elinden ve Yahudi halkının uğrayacağıma umduğu bütün belalardan kurtardı.”

<sup>12</sup> Petrus olanların farkına varınca Markos diye tanınan Yuhanna'nın annesi Meryem'in evine gitti. Orada birçok kişi toplanmış dua ediyordu. <sup>13</sup> Petrus'un dış kapıyı çalması üzerine Roda adlı bir hizmetçi kız kapıya bakmaya gitti. <sup>14</sup> Petrus'un sesini tanıyan kız, sevincinden kapıyı açmadan

tekrar içeri koşarak, “Petrus kapıda duruyor!” diye haber verdi.

<sup>15</sup> “Çıldırılmışın sen!” dediler ona. Ama kız üsteleince, “Onun meleği olmalı” dediler.

<sup>16</sup> Petrus ise kapıyı çalmaya devam etti. Kapıyı açıp onu görünce şaşır kaldılar. <sup>17</sup> Petrus, eliyle susmalarını işaret ederek Rab'bin onu zindandan nasıl çıkardığını anlattı. Sonra, “Bu haberleri Yakup'la öbür kardeşlere iletin” diyerek oradan ayrılıp başka bir yere gitti.

<sup>18</sup> Askerler sabahleyin büyük bir telaşa kapıldılar. Birbirlerine, “Petrus'a ne oldu?” diye sordular. <sup>19</sup> Hirodes onu arattı, bulamayınca da nöbetçileri sorguya çekti ve idam edilmeleri için buyruk verdi.

### *Kral Hirodes'in Ölümü*

Bundan sonra Hirodes, Yahudiye'den Sezariye'ye gidip bir süre orada kaldı. <sup>20</sup> Bu arada Sur ve Sayda halklarına ateş püskürüyordu. Bunlar birleşip kendisiyle görüşmeye geldiler. Önce kralın başdanışmanı Vlastus'u kendi taraflarına çekerek barış isteğinde bulundular. Çünkü kendi ülkelerinin gereksindiği yiyecekler kralın ülkesinden sağlanıyordu.

<sup>21</sup> Belirlenen günde krallık giysilerini giyen Hirodes tahtına oturarak halka bir konuşma yaptı.

<sup>22</sup> Halk, “Bu bir insanın sesi değil, bir ilahın sesidir!” diye bağıırıyordu. <sup>23</sup> O anda Rab'bin bir meleği Hirodes'i vurdu. Çünkü Tanrı'ya ait olan yüceliği kendine mal etmişti. İçi kurtlarca kemirilerek can verdi.

<sup>24</sup> Tanrı'nın sözü ise yayılıyor, etkisini artırıyordu.

25 Görevlerini tamamlayan Barnaba'yla Saul, Markos diye tanınan Yuhanna'yı yanlarına alarak Yerusâlim'den döndüler.

## 13

### *Barnaba'yla Saul'un Görevlendirilmesi*

1 Antakya'daki kilisede peygamberler ve öğretmenler vardı: Barnaba, Nıger denilen Şimon, Kireneli Lukius, bölge kralı Hirodes'le birlikte büyümüş olan Menahem ve Saul. 2 Bunlar Rab'be tapınıp oruç tutarlarken Kutsal Ruh kendilerine şöyle dedi: “Barnaba'yla Saul'u, kendilerini çağırılmış olduğum görev için bana ayırın.” 3 Böylece oruç tutup dua ettikten sonra, Barnaba'yla Saul'un üzerine ellerini koyup onları yolcu ettiler.

### *Kıbrıs'ta*

4 Kutsal Ruh'un buyruğuyula yola çıkan Barnaba'yla Saul, Selefkiye'ye gittiler, oradan da gemiyle Kıbrıs'a geçtiler. 5 Salamis'e varınca Yahudiler'in havralarında Tanrı'nın sözünü duyurmaya başladılar. Yuhanna'yı da yardımcı olarak yanlarına almışlardı.

6 Adayı baştan başa geçerek Baf'a geldiler. Orada büyücü ve sahte peygamber Baryeşu adında bir Yahudi'yle karşılaştılar. 7-8 Baryeşu, Vali Sergius Pavlus'a yakın biriydi. Akıllı bir kişi olan vali, Barnaba'yla Saul'u çağırıp Tanrı'nın sözünü dinlemek istedi. Ne var ki Baryeşu –büyücü anlamına gelen öbür adıyla Elimas– onlara karşı koyarak valiyi iman etmekten caydırmaya çalıştı. 9-10 Ama Kutsal Ruh'la dolan Saul, yani Pavlus, gözlerini Elimas'a dikerek, “Ey İblis'in oğlu!” dedi.

“Yüreğin her türlü hile ve sahtekârlıkla dolu; doğru olan her şeyin düşmanısın. Rab'bin düz yollarını çarpıtmaktan vazgeçmeyecek misin? <sup>11</sup> İşte şimdi Rab'bin eli sana karşı kalktı. Kör olacaksın, bir süre gün ışığını göremeyeceksin.”

O anda adamın üzerine bir sis, bir karanlık çöktü. Dört dönerek, elinden tutup kendisine yol gösterecek birilerini aramaya başladı. <sup>12</sup> Olanları gören vali, Rab'le ilgili öğretiyi hayranlıkla karşıladı ve iman etti.

### *Pisidya Sınırındaki Antakya'da*

<sup>13</sup> Pavlus'la beraberindekiler Baf'tan denize açılıp Pamfilya bölgesinin Perge Kenti'ne gittiler. Yuhanna ise onları bırakıp Yeruşalim'e döndü. <sup>14</sup> Onlar Perge'den yollarına devam ederek Pisidya sınırındaki Antakya'ya geçtiler. Şabat Günü havraya girip oturdular. <sup>15</sup> Kutsal Yasa ve peygamberlerin yazıları okunduktan sonra, havranın yöneticileri onlara, “Kardeşler, halka verecek bir öğüdünüz varsa buyurun, konuşun” diye haber yolladılar.

<sup>16</sup> Pavlus ayağa kalktı, eliyle bir işaret yaparak, “Ey İsraililer ve Tanrı'dan korkan yabancılar, dinleyin” dedi. <sup>17-18</sup> “Bu halkın, yani İsrail'in Tanrısı, bizim atalarımızı seçti ve Mısır'da gurbette yaşadıkları süre içinde onları büyük bir ulus yaptı. Sonra güçlü eliyle onları oradan çıkardı, çölde yaklaşık kırk yıl onlara katlandı\*.” <sup>19-20</sup> Kenan

**13:17-18** Çık.1:7; 12:51 **13:17-18** Say.14:34; Yas.1:30-31

\* **13:17-18** “Onlara katlandı”: Bazı Grekçe elyazmalarında “Onları besledi”. **13:19-20** Yas.7:1; Yşu.14:1-19:51 **13:19-20** Hâk.2:16; 1Sa.3:20

ülkesinde yenilgiye uğrattığı yedi ulusun topraklarını İsrail halkına miras olarak verdi. Bütün bunlar aşağı yukarı dört yüz elli yıl sürdü.

“Sonra Tanrı, Peygamber Samuel'in zamanına kadar onlar için hâkimler yetiştirdi. <sup>21</sup> Halk bir kral isteyince, Tanrı onlar için Benyamin oymağından Kiş oğlu Saul'u yetiştirdi. Saul kırk yıl krallık yaptı. <sup>22</sup> Tanrı, onu tahttan indirdikten sonra onlara kral olarak Davut'u başa geçirdi. Onunla ilgili şu tanıklıkta bulundu: ‘İşay oğlu Davut'u gönlüme uygun bir adam olarak gördüm, o her istediğimi yapar.’ <sup>23</sup> Tanrı, verdiği sözü tutarak bu adamın soyundan İsrail'e bir Kurtarıcı, İsa'yı gönderdi. <sup>24</sup> İsa'nın gelişinden önce Yahya, bütün İsrail halkını, tövbe edip vaftiz olmaya çağırırdı. <sup>25</sup> Yahya görevini tamamlarken şöyle diyordu: ‘Beni kim sanıyorsunuz? Ben Mesih değilim. Ama O benden sonra geliyor. Ben O'nun ayağındaki çarığının bağını çözmeye bile layık değilim.’

<sup>26</sup> “Kardeşler, İbrahim'in soyundan gelenler ve Tanrı'dan korkan yabancılar, bu kurtuluş bildirisi bize gönderildi. <sup>27</sup> Çünkü Yerusâlim'de yaşayanlar ve onların yöneticileri İsa'yı reddettiler. O'nu mahkûm etmekle her Şabat Günü okunan peygamberlerin sözlerini yerine getirmiş oldular. <sup>28</sup> O'nda ölüm cezasını gerektiren herhangi bir suç bulamadıkları halde, Pilatus'tan O'nun idamını iste-

---

**13:21** 1Sa.8:5; 10:21    **13:22** 1Sa.13:14    **13:22** 1Sa.16:12;  
Mez.89:20    **13:24** Mar.1:4; Luk.3:3    **13:25** Mat.3:11; Mar.1:7;  
Luk.3:16; Yu.1:19-20,27    **13:28** Mat.27:22-23; Mar.15:13-14;  
Luk.23:21-24; Yu.19:15

diler. <sup>29</sup> O'nunla ilgili yazılanların hepsini yerine getirdikten sonra O'nu çarmıhtan indirip mezara koydular. <sup>30</sup> Ama Tanrı O'nu ölümden diriltti.

<sup>31</sup> İsa, daha önce kendisiyle birlikte Celile'den Yeruşalim'e gelenlere günlerce görüldü. Bu kişiler şimdi halka O'nun tanıklığını yapıyor.

<sup>32-33</sup> “Biz de size Müjde'yi duyuruyoruz: Tanrı İsa'yı diriltmekle, atalarımıza verdiği sözü, onların çocukları olan bizler için yerine getirmiştir. İkinci Mezmur'da da yazıldığı gibi:

‘Sen benim Oğlum'sun,  
Bugün ben sana Baba oldum.’

<sup>34</sup> “Tanrı, O'nu asla çürümemek üzere ölümden dirilttiğini şu sözlerle belirtmiştir:

‘Size, Davut'a söz verdiğim  
Kutsal ve güvenilir nimetleri vereceğim.’

<sup>35</sup> “Bunun için başka bir yerde de şöyle der:

‘Kutsalının çürümesine izin vermeyeceksin.’

<sup>36</sup> “Davut, kendi kuşağında Tanrı'nın amacı uyarınca hizmet ettikten sonra gözlerini yaşama kapadı, ataları gibi gömüldü ve bedeni çürüyüp gitti. <sup>37</sup> Oysa Tanrı'nın dirilttiği Kişi'nin bedeni çürümedi. <sup>38-39</sup> Dolayısıyla kardeşler, şunu bilin ki, günahların bu Kişi aracılığıyla bağışlanacağı

---

**13:29** Mat.27:57-61; Mar.15:42-47; Luk.23:50-56; Yu.19:38-42

**13:31** Elç.1:3    **13:32-33** Mez.2:7    **13:34** Yşa.55:3    **13:35**  
Mez.16:10



size duyurulmuş bulunuyor. Şöyle ki, iman eden herkes, Musa'nın Yasası'yla aklanamadığınız her suçtan O'nun aracılığıyla aklanır. <sup>40-41</sup> Dikkat edin, peygamberlerin sözünü ettiği şu durum sizin başınıza gelmesin:

‘Bakın, siz alay edenler,  
Şaşkına dönüp yok olun!  
Sizin gününüzde bir iş yapıyorum,  
Öyle bir iş ki, biri size anlatsa inanmazsınız.’ ”

<sup>42</sup> Pavlus'la Barnaba havradan çıkarken halk onları, bir sonraki Şabat Günü aynı konular üzerinde konuşmaya çağırdı. <sup>43</sup> Havradaki topluluk dağılınca, Yahudiler ve Yahudiliğe dönüp Tanrı'ya tapan yabancılardan birçoğu onların ardından gitti. Pavlus'la Barnaba onlarla konuşarak onları devamlı Tanrı'nın lütfunda yaşamaya özendirdiler.

<sup>44</sup> Ertesi Şabat Günü kent halkının hemen hemen tümü Rab'bin sözünü dinlemek için toplanmıştı. <sup>45</sup> Kalabalığı gören Yahudiler büyük bir kıskançlık içinde, küfürlerle Pavlus'un söylediklerine karşı çıktılar. <sup>46</sup> Pavlus'la Barnaba ise cesaretle karşılık verdiler: “Tanrı'nın sözünü ilk önce size bildirmemiz gerekiyordu. Siz onu reddettiğinize ve kendinizi sonsuz yaşama layık görmediğinize göre, biz şimdi öteki uluslara gidiyoruz. <sup>47</sup> Çünkü Rab bize şöyle buyurmuştur:

‘Yeryüzünün dört bucağına kurtuluş götürmen için Seni uluslara ışık yaptım.’ ”

<sup>48</sup> Öteki uluslardan olanlar bunu işitince sevin-diler ve Rab'bin sözünü yücelttiler. Sonsuz yaşam için belirlenmiş olanların hepsi iman etti.

<sup>49</sup> Böylece Rab'bin sözü bütün yörede yayıldı. <sup>50</sup> Ne var ki Yahudiler, Tanrı'ya tapan saygın kadınlarla kentnin ileri gelen erkeklerini kışkırttılar, Pavlus'la Barnaba'ya karşı bir baskı hareketi başlatıp onları bölge sınırlarının dışına attılar. <sup>51</sup> Bunun üzerine Pavlus'la Barnaba, onlara bir uyarı olsun diye ayaklarının tozunu silkerek Konya'ya gittiler. <sup>52</sup> Öğrenciler ise sevinç ve Kutsal Ruh'la doluydu.

## 14

### *Konya'da*

<sup>1</sup> Aynı şekilde Konya'da da Yahudiler'in havrasına giren Pavlus'la Barnaba öyle etkili konuştular ki, hem Yahudiler'den hem de Grekler'den\* çok kişi iman etti. <sup>2</sup> Ama inanmayan Yahudiler, öteki uluslardan olanları kardeşlere karşı kışkırtarak zihinlerini bulandırdılar. <sup>3</sup> Orada uzunca bir süre kalan Pavlus'la Barnaba, Rab hakkında cesaretle konuşuyorlardı. Rab de onlara belirtiler ve harikalar yapma gücü vererek kendi lütfunu açıklayan bildiriği doğruladı. <sup>4</sup> Kent halkı ikiye bölündü. Bazıları Yahudiler'in, bazıları da elçilerin tarafını tuttu.

<sup>5</sup> Yahudiler'le öteki uluslardan olanlar ve bun-ların yöneticileri, elçileri hırpalayıp taşa tutmak için

düzen kurdular. <sup>6-7</sup> Bunu öğrenen Pavlus'la Barnaba, Likaonya'nın Listra ve Derbe kentlerine ve çevre bölgeye kaçarak oralarda da Müjde'yi yaydılar.

### *Listra ve Derbe'de*

<sup>8</sup> Listra'da, ayakları tutmayan bir adam vardı. Doğuştan kötürümdü, hiç yürüyemiyordu. <sup>9-10</sup> Pavlus'un söylediklerini dinledi. Onu dikkatle süzen Pavlus, iyileştirilebileceğine imanı olduğunu görerek yüksek sesle ona, “Kalk, ayaklarının üzerinde dur!” dedi. Adam yerinden fırlayıp yürümeye başladı.

<sup>11</sup> Pavlus'un ne yaptığını gören halk Likaonya dilinde, “Tanrılar insan kılığına girip yanımıza inmiş!” diye haykırdı. <sup>12</sup> Barnaba'ya Zeus\*, Pavlus'a da konuşmada öncülük ettiği için Hermes† adını taktılar. <sup>13</sup> Kentin hemen dışında bulunan Zeus Tapınağı'nın kâhini kent kapılarına boğalar ve çelenkler getirdi, halkla birlikte elçilere kurban sunmak istedi.

<sup>14</sup> Ne var ki elçiler, Barnaba'yla Pavlus, bunu duyunca giysilerini yırtarak kalabalığın içine daldılar. <sup>15</sup> “Efendiler, neden böyle şeyler yapıyorsunuz?” diye bağırıyorlardı. “Biz de sizin gibi insanız, aynı yaratılışa sahibiz. Size müjde getiriyoruz. Sizi bu boş şeylerden vazgeçmeye, yeri, göğü, denizi ve bunların içindekilerin hepsini yaratan, yaşayan Tanrı'ya dönmeye çağırıyoruz. <sup>16</sup> Geçmiş çağlarda Tanrı, bütün ulusların kendi yollarından gitmelerine izin verdi. <sup>17</sup> Yine de

\* **14:12** “Zeus”: Grekler'in inanişına göre en büyük ilah. † **14:12** “Hermes”: Grekler'in inanişına göre, Zeus'un özel yardımcısı ve sözcüsü olan ilah.

kendini tanıksız bırakmadı. Size iyilik ediyor. Gökten yağmur yağdırıyor, çeşitli ürünleriyle mevsimleri düzenliyor, sizi yiyeceklerle doyurup yüreklerinizi sevinçle dolduruyor.”<sup>18</sup> Bu sözlerle bile halkın kendilerine kurban sunmasını güçlükle engelleyebildiler.

<sup>19</sup> Ne var ki, Antakya ve Konya'dan gelen bazı Yahudiler, halkı kendi taraflarına çekerek Pavlus'u taşladılar; onu ölmüş sanarak kentin dışına sürüklediler. <sup>20</sup> Ama öğrenciler çevresinde toplanınca Pavlus ayağa kalkıp kente döndü. Ertesi gün Barnaba'yla birlikte Derbe'ye gitti. <sup>21-22</sup> O kentte de Müjde'yi duyurup birçok öğrenci edindiler.

### *Antakya'ya Dönüş*

Pavlus'la Barnaba daha sonra Listra, Konya ve Antakya'ya dönerek öğrencileri ruhça pekiştirdiler, imana bağlı kalmaları için onlara cesaret verdiler. “Tanrı'nın Egemenliği'ne\* , birçok sıkıntıdan geçerek girmemiz gerekir” diyorlardı. <sup>23</sup> İmanlılar için her kilisede ihtiyarlar seçtiler. Dua ve oruçla onları, inandıkları Rab'be emanet ettiler.

<sup>24</sup> Pisidya bölgesinden geçerek Pamfilya'ya geldiler. <sup>25</sup> Perge'de Tanrı sözünü bildirdikten sonra Antalya'ya gittiler. <sup>26</sup> Oradan gemiyle, artık tamamlamış buldukları görev için Tanrı'nın lütfuna emanet edildikleri yer olan Antakya'ya döndüler. <sup>27</sup> Oraya vardıklarında inanlılar topluluğunu bir araya getirip Tanrı'nın kendileri aracılığıyla neler yaptığını, öteki uluslara iman kapısını nasıl açtığını anlattılar. <sup>28</sup> Oradaki öğrencilerin yanında uzun bir süre kaldılar.

# 15

## *Yeruşalim'deki Toplantı*

<sup>1</sup> Yahudiye'den gelen bazı kişiler Antakya'daki kardeşlere, “Siz Musa'nın töresi uyarınca sünnet olmadıkça kurtulamazsınız” diye öğretiyorlardı.

<sup>2</sup> Pavlus'la Barnaba bu adamlarla bir hayli çekişip tartıştılar. Sonunda Pavlus'la Barnaba'nın, başka birkaç kardeşle birlikte Yeruşalim'e gidip bu sorunu elçiler ve ihtiyarlarla görüşmesi kararlaştırıldı.

<sup>3</sup> Böylece kilise tarafından gönderilenler, öteki uluslardan olanların Tanrı'ya nasıl döndüğünü anlata anlata Fenike ve Samiriye bölgelerinden geçerek bütün kardeşlere büyük sevinç verdiler.

<sup>4</sup> Yeruşalim'e geldiklerinde inanlılar topluluğu, elçiler ve ihtiyarlarca iyi karşılandılar. Tanrı'nın kendileri aracılığıyla yapmış olduğu her şeyi anlattılar.

<sup>5</sup> Ne var ki, Ferisi mezhebinden bazı imanlılar kalkıp şöyle dediler: “Öteki uluslardan olanları sünnet etmek ve onlara Musa'nın Yasası'na uymalarını buyurmak gerekir.”

<sup>6</sup> Elçilerle ihtiyarlar bu konuyu görüşmek için toplandılar. <sup>7</sup> Uzunca bir tartışmadan sonra Petrus ayağa kalkıp onlara, “Kardeşler” dedi, “Öteki uluslar Müjde'nin bildirisini benim ağzımdan duyup inansınlar diye Tanrı'nın uzun zaman önce aranızdan beni seçtiğini biliyorsunuz. <sup>8</sup>

İnsanın yüreğini bilen Tanrı, Kutsal Ruh'u tıpkı bize verdiği gibi onlara da vermekle, onları kabul ettiğini gösterdi. <sup>9</sup> Onlarla bizim aramızda

hiçbir ayrım yapmadı, iman etmeleri üzerine yüreklerini arındırdı. <sup>10</sup> Öyleyse, ne bizim ne de atalarımızın taşıyamadığı bir boyunduruğu öğrencilerin boynuna geçirerek şimdi neden Tanrı'yı deniyorsunuz? <sup>11</sup> Bizler, Rab İsa'nın lütfuyla kurtulduğumuza inanıyoruz; onlar da öyle.”

<sup>12</sup> Bunun üzerine bütün topluluk sustu ve Barnaba'yla Pavlus'u dinlemeye başladı. Barnaba'yla Pavlus, Tanrı'nın kendileri aracılığıyla öteki uluslar arasında yaptığı harikalarla belirtileri tek tek anlattılar. <sup>13</sup> Onlar konuşmalarını bitirince Yakup söz aldı: “Kardeşler, beni dinleyin” dedi. <sup>14</sup> “Simun, Tanrı'nın öteki uluslardan kendine ait olacak\* bir halk çıkarmak amacıyla onlara ilk kez nasıl yaklaştığını anlatmıştır. <sup>15-16</sup> Peygamberlerin sözleri de bunu doğrulamaktadır. Yazılmış olduğu gibi:

‘Bundan sonra ben geri dönüp,  
Davut'un yıkık konutunu yeniden kuracağım.  
Onun yıkıntılarını yeniden kurup  
Onu tekrar ayağa kaldıracam.  
<sup>17-18</sup> Öyle ki, geriye kalan insanlar,  
Bana ait olan† bütün uluslar Rab'bi arasınlar.  
Bunları ta başlangıçtan bildiren Rab,  
İşte böyle diyor.’

<sup>19</sup> “Bu nedenle, kanımca öteki uluslardan Tanrı'ya dönenlere güçlük çıkarmamalıyız. <sup>20</sup> Ancak

\* **15:14** “Kendine ait olacak”: Grekçe “Kendi adı için”. **15:15-16** Amo.9:11-12 † **15:17-18** “Bana ait olan”: Grekçe “Üzerlerinde adımın anıldığı”. **15:20** Çık.34:15-17; Lev.17:10-16; 18:6-23

putlara sunulup murdar hale gelen etlerden, fuhuştan, boğularak öldürülen hayvanların etinden ve kandan sakınmaları gerektiğini onlara yazmalıyız. <sup>21</sup> Çünkü çok eski zamanlardan beri Musa'nın sözleri her kentte duyurulmakta, her Şabat Günü havralarda okunmaktadır.”

### *Öteki Uluslardan Olan İmanlılara Mektup*

<sup>22</sup> Bunun üzerine bütün inanlılar topluluğuyla elçiler ve ihtiyarlar, kendi aralarından seçtikleri adamları Pavlus ve Barnaba'yla birlikte Antakya'ya göndermeye karar verdiler. Kardeşlerin önde gelenlerinden Barsabba denilen Yahuda ile Silas'ı seçtiler. <sup>23</sup> Onların eliyle şu mektubu yolladılar:

“Kardeşleriniz olan biz elçilerle ihtiyarlardan, öteki uluslardan olup Antakya, Suriye ve Kilikya'da bulunan siz kardeşlere selam! <sup>24</sup> Bizden bazı kişilerin yanınıza geldiğini, sözleriyle sizi tedirgin edip aklınızı karıştırdığını duyduk. Oysa onları biz göndermedik. <sup>25</sup> Bu nedenle aramızdan seçtiğimiz bazı kişileri, sevgili kardeşlerimiz Barnaba ve Pavlus'la birlikte size göndermeye oybirliğiyle karar verdik. <sup>26</sup> Bu ikisi, Rabbimiz İsa Mesih'in adı uğruna canlarını gözden çıkarmış kişilerdir. <sup>27</sup> Kararımız uyarınca size Yahuda ile Silas'ı gönderiyoruz. Onlar aynı şeyleri sözlü olarak da aktaracaklar. <sup>28-29</sup> Kutsal Ruh ve bizler, gerekli olan şu kuralların dışında size herhangi bir şey yüklememeyi uygun gördük: Putlara sunulan kurbanların etinden, kandan, boğularak öldürülen hayvanların etinden ve

fuhuştan sakınımalısınız. Bunlardan kaçınırsanız, iyi edersiniz. Esen kalın.”

<sup>30</sup> Adamlar böylece yola koyulup Antakya'ya gittiler. Topluluğu bir araya getirerek onlara mektubu verdiler. <sup>31</sup> İmanlılar, mektuptaki yüreklendirici sözleri okuyunca sevindiler. <sup>32</sup> Kendileri peygamber olan Yahuda ile Silas, birçok konuşmalar yaparak kardeşleri yüreklendirip ruhça pekiştirdiler. <sup>33-34</sup> Bir süre orada kaldıktan sonra, kendilerini göndermiş olanların yanına dönmek üzere kardeşler tarafından esenlikle yolcu edildiler.† <sup>35</sup> Pavlus'la Barnaba ise Antakya'da kaldılar, birçoklarıyla birlikte öğretip Rab'bin sözünü müjdelediler.

### *Pavlus'la Barnaba Arasında Anlaşmazlık*

<sup>36</sup> Bundan bir süre sonra Pavlus Barnaba'ya, “Rab'bin sözünü duyduğumuz bütün kentlere dönüp kardeşleri ziyaret edelim, nasıl olduklarını görelim” dedi. <sup>37</sup> Barnaba, Markos denilen Yuhanna'yı da yanlarında götürmek istiyordu. <sup>38</sup> Ama Pavlus, Pamfilya'da kendilerini yüzüstü bırakıp birlikte göreve devam etmeyen Markos'u yanlarında götürmeyi uygun görmedi. <sup>39</sup> Aralarında öylesine keskin bir anlaşmazlık çıktı ki, birbirlerinden ayrıldılar. Barnaba Markos'u alıp Kıbrıs'a doğru yelken açtı. <sup>40</sup> Silas'ı seçen Pavlus ise, kardeşlerce Rab'bin lütfuna emanet edildikten sonra yola çıktı. <sup>41</sup> Suriye ve Kilikya bölgelerini dolaşarak inanlı topluluklarını pekiştirdi.

† **15:33-34** Bazı Grekçe elyazmaları, “Ama Silas orada kalmaya karar verdi” sözlerini de içerir. **15:38** Elç.13:13



## 16

### *Timoteos, Pavlus'la Silas'a Katılıyor*

<sup>1</sup> Pavlus, Derbe ve Listra'ya da uğradı. Listra'da Timoteos adında bir İsa öğrencisi vardı. Annesi imanlı bir Yahudi, babası ise Grek'ti\*. <sup>2</sup> Listra ve Konya'daki kardeşler ondan övgüyle söz ediyorlardı. <sup>3</sup> Timoteos'u kendisiyle birlikte götürmek isteyen Pavlus, oralarda bulunan Yahudiler yüzünden onu sünnet ettirdi. Çünkü hepsi, babasının Grek olduğunu biliyordu. <sup>4</sup> Kent kent dolaşarak Yerusâlim'deki elçilerle ihtiyarların aldığı kararları imanlılara iletiyor, bunlara uymalarını istiyorlardı. <sup>5</sup> Böylelikle toplulukların imanı güçleniyor ve sayıları günden güne artıyordu.

### *Pavlus'un Makedonya'yla İlgili Görümü*

<sup>6</sup> Kutsal Ruh'un, Tanrı sözünü Asya İli'nde\* yaymalarını engellemesi üzerine Pavlus'la arkadaşları Frikyâ ve Galatya bölgesinden geçtiler. <sup>7</sup> Misya sınırına geldiklerinde Bitinya bölgesine geçmek istediler. Ama İsa'nın Ruhu onlara izin vermedi. <sup>8</sup> Bunun üzerine Misya'dan geçip Troas Kenti'ne gittiler. <sup>9</sup> O gece Pavlus bir görünüm gördü. Önünde Makedonyalı bir adam durmuş, ona yalvarıyordu: "Makedonya'ya geçip bize yardım et" diyordu. <sup>10</sup> Pavlus'un gördüğü bu görümden sonra hemen Makedonya'ya gitmenin bir yolunu aradık. Çünkü Tanrı'nın bizi, Müjde'yi oradakilere duyurmaya çağırdığı sonucuna varmıştık.

### *Lidya'nın İman Etmesi*

<sup>11</sup> Troas'tan denize açılıp doğru Semadirek Adası'na, ertesi gün de Neapolis'e gittik. <sup>12</sup> Oradan

da Filipi'ye geçtik. Burası bir Roma yerleşim merkezi ve Makedonya'nın o bölgesinde önemli bir kentti. Birkaç gün bu kentte kaldık.

<sup>13</sup> Şabat Günü kent kapısından çıkıp ırmak kıyısına gittik. Orada bir dua yeri olacağını düşünüyorduk. Oturduk, orada toplanmış kadınlarla konuşmaya başladık. <sup>14</sup> Bizi dinleyenler arasında Tiyatira Kenti'nden Lidya adında bir kadın vardı. Mor kumaş ticareti yapan Lidya, Tanrı'ya tapan biriydi. Pavlus'un söylediklerine kulak vermesi için Rab onun yüreğini açtı. <sup>15</sup> Lidya, ev halkıyla birlikte vaftiz olduktan sonra bizi evine çağırdı. “Beni Rab'bin bir inanlısı kabul ediyorsanız, gelin, evimde kalın” dedi ve bizi razı etti.

### *Pavlus'la Silas Hapiste*

<sup>16</sup> Bir gün biz dua yerine giderken, karşımıza, falcılık ruhuna tutulmuş köle bir kız çıktı. Bu kız, gelecekte haber vererek efendilerine bir hayli kazanç sağlıyordu. <sup>17</sup> Pavlus'u ve bizleri izleyerek, “Bu adamlar yüce Tanrı'nın kullarıdır, size kurtuluş yolunu bildiriyorlar!” diye bağırıp durdu. <sup>18</sup> Ve günlerce sürdürdü bunu. Sonunda, bundan çok rahatsız olan Pavlus arkasına dönerek ruha, “İsa Mesih'in adıyla, bu kızın içinden çıkmanı buyuruyorum” dedi. Ruh hemen kızın içinden çıktı.

<sup>19</sup> Kızın efendileri, kazanç umutlarının yok olduğunu görünce Pavlus'la Silas'ı yakalayıp çarşı meydanına, yetkililerin önüne sürüklediler. <sup>20-21</sup> Onları yargıçların karşısına çıkartarak, “Bu adamlar Yahudi'dir” dediler, “Kentimizi altüst ettiler. Biz Romalılar için benimsenmesi ve uygulanması yasak birtakım töreler yayıyorlar.”

<sup>22</sup> Halk da Pavlus'la Silas'a yapılan saldırıya katıldı. Yargıçlar onların giysilerini yırtıp sıyrarak değnekle dövölmeleri için buyruk verdi. <sup>23</sup> Onları iyice dövödürdükten sonra hapse attılar. Zindancıya, onları sıkı güvenlik altında tutmasını buyurdular. <sup>24</sup> Bu buyruğu alan zindancı onları hapishanenin iç bölmesine atarak ayaklarını tomruğa vurdu.

<sup>25</sup> Gece yarısına doğru Pavlus'la Silas dua ediyor, Tanrı'yı ilahilerle yüceltiyorlardı. Öbür tutuklular da onları dinliyordu. <sup>26</sup> Birdenbire öyle şiddetli bir deprem oldu ki, tutukevi temelden sarsıldı. Bir anda bütün kapılar açıldı, herkesin zincirleri çözüldü. <sup>27</sup> Zindancı uyandı. Zindan kapılarını açık görünce kılıcını çekip canına kıymak istedi. Çünkü tutukluların kaçtığını sanmıştı. <sup>28</sup> Ama Pavlus yüksek sesle, “Canına kıyma, hepimiz buradayız!” diye seslendi.

<sup>29</sup> Zindancı ışık getirtip içeri daldı. Titreyerek Pavlus'la Silas'ın önünde yere kapandı. <sup>30</sup> Onları dışarı çıkararak, “Efendiler, kurtulmak için ne yapmam gerekir?” diye sordu.

<sup>31</sup> Onlar, “Rab İsa'ya iman et, sen de ev halkın da kurtulursunuz” dediler. <sup>32</sup> Sonra kendisine ve ev halkının hepsine Rab'bin sözünü bildirdiler. <sup>33</sup> Gecenin o saatinde zindancı onları götürüp yaralarını yıkadı. Sonra hem kendisi hem ev halkı hemen vaftiz oldu. <sup>34</sup> Pavlus'la Silas'ı evine götürerek sofrayı kurdu. Tanrı'ya inanmak, onu ve evindekilerin hepsini sevince boğmuştu.

<sup>35</sup> Gün doğunca yargıçlar görevlileri göndererek, “O adamları serbest bırak” dediler. <sup>36</sup> Zindancı bu sözleri Pavlus'a ilettili. “Yargıçlar serbest

bırakılmanız için haber gönderdi. Şimdi çıkabilirsiniz, esenlikle gidin” dedi.

<sup>37</sup> Ama Pavlus görevlilere şöyle dedi: “Roma vatandaşı olduğumuz halde, bizi yargılamadan herkesin önünde dövüp hapse attılar. Şimdi bizi gizlice mi kovacaklar? Olmaz böyle şey! Kendileri gelsinler, bizi alıp çıkarınsınlar!”

<sup>38</sup> Görevliler bu sözleri yargıçlara ilettiler. Yargıçlar, Pavlus'la Silas'ın Roma vatandaşı olduğunu duyunca korktular. <sup>39</sup> Gelip özür dilediler. Sonra onları dışarı çıkararak kentten ayrılmalarını rica ettiler. <sup>40</sup> Pavlus'la Silas zindandan çıkınca Lidya'nın evine gittiler. Kardeşlerle görüşüp onları yöreklendirdikten sonra oradan ayrıldılar.

## 17

### *Selanik'te*

<sup>1</sup> Amfipolis ve Apollonya'dan geçerek Selanik'e geldiler. Burada Yahudiler'in bir havrası vardı.

<sup>2</sup> Pavlus, her zamanki gibi Yahudiler'e giderek art arda üç Şabat Günü onlarla Kutsal Yazılar üzerinde tartıştı. <sup>3</sup> Mesih'in\* acı çekip ölümden dirilmesi gerektiğine dair açıklamalarda bulunuyor, kanıtlar gösteriyordu. “Size duyurmakta olduğum bu İsa, Mesih'tir” diyordu. <sup>4</sup> Onlardan bazıları, Tanrı'ya tapan Grekler'den büyük bir topluluk ve ileri gelen kadınların da birçoğu ikna olup Pavlus'la Silas'a katıldılar.

<sup>5</sup> Yahudiler bunu kışkırdı. Çarşı pazardan topladıkları bazı kötü insanlardan bir kalabalık oluşturup kentte kargaşalık çıkarttılar. Pavlus'la Silas'ı bulmak ve halkın önünde yargılamak

amacıyla Yason'un evine saldırdılar. <sup>6</sup> Onları bulamayınca, Yason ile bazı kardeşleri kent yetkililerinin önüne sürüklediler. “Dünyayı altüst eden o adamlar buraya da geldiler” diye bağıryorlardı. <sup>7</sup> “Yason onları evine aldı. Onların hepsi, İsa adında başka bir kral olduğunu söyleyerek Sezar'ın\* buyruklarına karşı geliyorlar.” <sup>8</sup> Bu sözleri işiten kalabalık ve kentin yetkilileri telaşa kapıldı. <sup>9</sup> Sonunda yetkililer Yason ve öbürlerini kefaletle serbest bıraktılar.

### *Veriya'da*

<sup>10</sup> Kardeşler hemen o gece Pavlus'la Silas'ı Veriya Kenti'ne gönderdiler. Onlar oraya varınca Yahudiler'in havrasına gittiler. <sup>11</sup> Veriya'daki Yahudiler Selanik'tekilerden daha açık fikirliydi. Tanrı sözünü büyük ilgiyle karşılayarak her gün Kutsal Yazılar'ı inceliyor, öğretilenlerin doğru olup olmadığını araştırıyorlardı. <sup>12</sup> Böylelikle içlerinden birçokları ve çok sayıda saygın Grek kadın ve erkek iman etti.

<sup>13</sup> Selanik'teki Yahudiler Pavlus'un Veriya'da da Tanrı'nın sözünü duyurduğunu öğrenince oraya gittiler, halkı kışkırtıp ayağa kaldırdılar. <sup>14</sup> Bunun üzerine kardeşler Pavlus'u hemen deniz kıyısına yolladılar. Silas ile Timoteos ise Veriya'da kaldılar. <sup>15</sup> Pavlus'la birlikte gidenler onu Atina'ya kadar götürdüler. Sonra Pavlus'tan, Silas'la Timoteos'un bir an önce kendisine yetişmeleri yolunda buyruk alarak geri döndüler.

### *Atina'da*

<sup>16</sup> Onları Atina'da bekleyen Pavlus, kenti putlarla dolu görünce yüreğinde derin bir acı duydu.

17 Bu nedenle, gerek havrada Yahudiler'le ve Tanrı'ya tapan yabancılarla, gerek her gün çarşı meydanında karşılaştığı kişilerle tartışıp durdu.

18 Epikürcü\* ve Stoacı† bazı filozoflar onunla atışmaya başladılar. Kimi, “Bu lafbesi ne demek istiyor?” derken, kimi de, “Galiba yabancı ilahların haberciliğini yapıyor” diyordu. Çünkü Pavlus, İsa'yla ve dirilişle ilgili Müjde'yi duyuyordu. 19 Onlar Pavlus'u alıp Ares Tepesi Kurulu'na‡ götürdüler. Ona, “Yaydığın bu yeni öğretinin ne olduğunu öğrenebilir miyiz?” dediler. 20 “Kulağımıza yabancı gelen bazı konulardan söz ediyorsun. Bunların anlamını öğrenmek isteriz.”

21 Bütün Atinalılar ve kentte bulunan yabancılar, vakitlerini hep yeni düşünceleri anlatarak ve dinleyerek geçirirlerdi.

22 Pavlus, Ares Tepesi Kurulu'nun önüne çıkıp şunları söyledi: “Ey Atinalılar, sizin her bakımdan çok dindar olduğunuzu görüyorum. 23 Ben çevrede dolaşırken, tapındığınız yerleri incelerken üzerinde,

## BİLİNMEYEN TANRI'YA

\* **17:18** “Epikürcü”: Grek filozofu Epikür'ün (İ.Ö. 341-270) öğretisini benimseyen kişi. Bu öğretiye göre ruh, beden gibi ölümlüdür, yeryüzündeki yaşamdan başka yaşam yoktur. Kişinin, mutluluğu ataraksiyada (ruh dinginliğinde) araması gereklidir.

† **17:18** “Stoacı”: Kişinin, mutluluğu ancak bütün acılar ve zevklerden kaçınmakla bulabileceğini savunan Grek filozofu Zenon'un (İ.Ö.?335-?263) öğretilerini benimseyen kişi. ‡ **17:19** “Ares Tepesi Kurulu”: Grekçe “Areopagos” (Ares Tepesi); eski Atinalılar'ın, ilk zamanlarda Ares Tepesi'nde toplanmış, daha sonraları da bu adla anılagelmiş olan ulusal meclisi.

diye yazılmış bir sunağa bile rastladım. Sizin bilmeden tapındığınız bu Tanrı'yı ben size tanıtayım.

<sup>24</sup> “Dünyayı ve içindekilerin tümünü yaratan, yerin ve göğün Rabbi olan Tanrı, elle yapılmış tapınaklarda oturmaz. <sup>25</sup> Herkese yaşam, soluk ve her şeyi veren kendisi olduğuna göre, bir şeye gereksinmesi varmış gibi O'na insan eliyle hizmet edilmez. Tanrı, bütün ulusları tek insandan türetti ve onları yeryüzünün dört bucağına yerleştirdi. <sup>26</sup> Ulusların sürelerini ve yerleşecekleri bölgelerin sınırlarını önceden saptadı. <sup>27</sup> Bunu, kendisini arasınlar ve el yordamıyla da olsa bulabilsinler diye yaptı. Aslında Tanrı hiçbirimizden uzak değildir. <sup>28</sup> Nitekim, ‘O’nda yaşıyor ve hareket ediyoruz; O’nda varız.’ Bazı ozanlarınızın belirttiği gibi, ‘Biz de O’nun soyundanız.’

<sup>29</sup> “Tanrı’nın soyundan olduğumuza göre, tanrısal özün, insan düşüncesi ve becerisiyle biçimlendirilmiş altın, gümüş ya da taştan bir nesneye benzediğini düşünmemeliyiz. <sup>30</sup> Tanrı, geçmiş dönemlerin bilgisizliğini görmezlikten geldi; ama şimdi her yerde herkesin tövbe etmesini buyuruyor. <sup>31</sup> Çünkü dünyayı, atadığı Kişi aracılığıyla adaletle yargılayacağı günü saptamıştır. Bu Kişi’yi ölümden diriltmekle bunun güvencesini herkese vermiştir.”

<sup>32</sup> Ölülerin dirilmesiyle ilgili sözleri duyunca kimi alay etti, kimi de, “Seni bu konuda bir daha dinlemek isteriz” dedi. <sup>33</sup> Bunun üzerine Pavlus aralarından çıkıp gitti. <sup>34</sup> Birkaç kişi ona katılıp

inandı. Bunların arasında kurul üyesi Dionisios, Damaris adlı bir kadın ve birkaç kişi daha vardı.

## 18

### *Korint'te*

<sup>1</sup> Bundan sonra Pavlus Atina'dan ayrılıp Korint'e gitti. <sup>2-3</sup> Orada Pontus doğumlu, Akvila adında bir Yahudi ile karısı Priskilla'yı buldu. Bunlar, Klavdius'un bütün Yahudiler'in Roma'yı terk etmesi yolundaki buyruğu üzerine, kısa süre önce İtalya'dan gelmişlerdi. Akvila ile Priskilla'nın yanına giden Pavlus, aynı meslekten olduğundan onlarla kalıp çalıştı. Çünkü meslekleri çadırıcılıktı. <sup>4</sup> Pavlus, her Şabat Günü havrada tartışarak hem Yahudiler'i hem Grekler'i ikna etmeye çalışıyordu.

<sup>5</sup> Silas'la Timoteos Makedonya'dan gelince, Pavlus kendini tümüyle Tanrı sözünü yaymaya verdi. Yahudiler'e, İsa'nın Mesih olduğuna dair tanıklık ediyordu. <sup>6</sup> Ama Yahudiler karşı gelip ona sövmeye başlayınca Pavlus, giysilerini silkerek, “Başınıza geleceklerin sorumlusu sizsiniz!” dedi. “Sorumluluk benden gitti\*.” Bundan böyle öteki uluslara gideceğim.” <sup>7</sup> Pavlus oradan çıktı, Tanrı'ya tapan Titius Yustus adlı birinin evine gitti. Yustus'un evi havranın bitişiğindeydi. <sup>8</sup> Havranın yöneticisi Krispus bütün ev halkıyla birlikte Rab'be inandı. Pavlus'u dinleyen Korintliler'den birçoğu da inanıp vaftiz oldu.

---

\* **18:6** “Başınıza geleceklerin sorumlusu sizsiniz!” dedi. ‘Sorumluluk benden gitti.’: Grekçe “‘Kanınız başınıza!’ dedi. ‘Ben temizim.’”



<sup>9</sup> Bir gece Rab bir görümde Pavlus'a, "Korkma" dedi, "Konuş, susma! <sup>10</sup> Ben seninle birlikteyim; hiç kimse sana dokunmayacak, kötülük yapmayacak. Çünkü bu kentte benim halkım çoktur." <sup>11</sup> Pavlus, orada bir buçuk yıl kaldı ve halka sürekli Tanrı'nın sözünü öğretti.

<sup>12</sup> Gallio'nun Ahaya Valisi olduğu sıralarda, hep birlikte Pavlus'a karşı gelen Yahudiler onu mahkemeye çıkardılar. <sup>13</sup> "Bu adam Yasa'ya aykırı biçimde Tanrı'ya tapınmaları için insanları kandırıyor" dediler.

<sup>14</sup> Pavlus tam söze başlayacakken Gallio Yahudiler'e şöyle dedi: "Ey Yahudiler, davanız bir haksızlık ya da ciddi bir suçla ilgili olsaydı, sizleri sabırla dinlemem gerekirdi. <sup>15</sup> Ama sorun bir öğreti, bazı adlar ve kendi yasanızla ilgili olduğuna göre, bu davaya kendiniz bakın. Ben böyle şeylere yargıçlık etmek istemem." <sup>16</sup> Sonra Gallio onları mahkemeden kovdu. <sup>17</sup> Hep birlikte, havranın yöneticisi Sostenis'i yakalayıp mahkemenin önünde dövdüler. Gallio ise olup bitenlere hiç aldırmadı.

### *Antakya'ya Dönüş*

<sup>18</sup> Pavlus Korint'teki kardeşlerin yanında bir süre daha kaldı. Sonra onlarla vedalaştı, Priskilla ve Akvila ile birlikte Suriye'ye gitmek üzere gemiyle yola çıktı. Adakta bulunmuş olduğu için Kenhere'de saçlarını kestirmişti. <sup>19</sup> Efes'e vardıkları zaman Priskilla ve Akvila'yı orada bıraktı. Kendisi havraya giderek Yahudiler'le tartışmaya başladı. <sup>20</sup> Bunlar daha uzun bir süre kalmasını istedilerse de, Pavlus kabul etmedi. <sup>21</sup> Ama onlara veda

ederken, “Tanrı dilerse yanınıza yine döneceğim” dedi. Sonra Efes'ten denize açıldı.

<sup>22</sup> Sezariye'ye vardıktan sonra Yeruşalim'e gidip oradaki kiliseyi ziyaret etti, oradan da Antakya'ya geçti. <sup>23</sup> Bir süre orada kaldıktan sonra yola çıktı; Galatya bölgesini ve Friky'a'yı dolaşarak bütün öğrencileri ruhça pekiştirdi.

### *Apollos*

<sup>24</sup> Bu arada İskenderiye doğumlu Apollos adında bir Yahudi Efes'e geldi. Üstün bir konuşma yeteneği olan Apollos, Kutsal Yazılar'ı çok iyi biliyordu. <sup>25</sup> Rab'bin yolunda eğitilmiş bir kişiydi. Ateşli bir ruhla konuşuyor ve sadece Yahya'nın vaftizini bildiği halde İsa'yla ilgili gerçekleri doğru öğretiyordu. <sup>26</sup> Havrada cesaretle konuşmaya başladı. Kendisini dinleyen Priskilla ile Akvila, onu yanlarına alarak Tanrı yolunu ona daha doğru biçimde açıkladılar.

<sup>27</sup> Apollos Ahaya'ya gitmek isteyince kardeşler onu cesaretlendirdiler. Onu iyi karşılamaları için oradaki öğrencilere mektup yazdılar. Apollos Ahaya'ya varınca Tanrı'nın lütfuyla iman etmiş olanlara çok yardım etti. <sup>28</sup> Şöyle ki Kutsal Yazılar'dan, İsa'nın Mesih olduğunu kanıtlayarak Yahudiler'in iddialarını açıkça ve güçlü bir şekilde çürüttü.

## 19

### *Pavlus Efes'te*

<sup>1-2</sup> Apollos Korint'teyken Pavlus, iç bölgelerden geçerek Efes'e geldi. Orada bazı öğrencileri bularak

onlara, “İman ettiğiniz zaman Kutsal Ruh'u aldınız mı?” diye sordu.

“Kutsal Ruh'un varlığından haberimiz yok ki!” dediler.

<sup>3</sup> “Öyleyse neye dayanarak vaftiz oldunuz?” diye sordu.

“Yahya'nın öğretisine dayanarak vaftiz olduk” dediler.

<sup>4</sup> Pavlus, “Yahya'nın yaptığı vaftiz, tövbeyle ilgili bir vaftizdi” dedi. “Halka, kendisinden sonra gelecek Olan'a, yani İsa'ya inanmalarını söyledi.”

<sup>5</sup> Onlar bunu duyunca, Rab İsa'nın adıyla vaftiz oldular. <sup>6</sup> Pavlus ellerini onların üzerine koyunca Kutsal Ruh üzerlerine indi ve bilmedikleri dillerle konuşup peygamberlik etmeye başladılar. <sup>7</sup> Aşağı yukarı on iki kişiydiler.

<sup>8</sup> Havraya giren Pavlus cesaretle konuşmaya başladı. Üç ay boyunca oradakilerle tartışıp durdu, onları Tanrı'nın Egemenliği konusunda ikna etmeye çalıştı. <sup>9</sup> Ne var ki, bazıları sert bir tutum takınıp ikna olmamakta direndiler ve İsa'nın yolunu halkın önünde kötülemeye başladılar. Bunun üzerine Pavlus onlardan ayrıldı. Öğrencilerini de alıp götürdü ve Tiranus'un dershanesinde her gün tartışmalarını sürdürdü. <sup>10</sup> Bu durum iki yıl sürdü. Sonunda Yahudi olsun Grek olsun, Asya İli'nde\* yaşayan herkes Rab'bin sözünü işitti.

<sup>11</sup> Tanrı, Pavlus'un eliyle olağanüstü mucizeler yaratıyordu. <sup>12</sup> Şöyle ki, Pavlus'un bedenine değen peşkir ve peştamallar hasta olanlara

götürüldüğünde, hastalıkları yok oluyor, kötü ruhlar içlerinden çıkıyordu.

<sup>13</sup> Çevrede dolaşp kötü ruhları kovmakla uğraşan bazı Yahudiler de kötü ruhlara tutsak olanları Rab İsa'nın adını anarak kurtarmaya kalkıştılar. “Pavlus'un tanıttığı İsa'nın adıyla size emrediyoruz!” diyorlardı. <sup>14</sup> Bunu yapanlar arasında Skeva adlı bir Yahudi başkâhinin yedi oğlu da vardı.

<sup>15</sup> Kötü ruh ise onlara şöyle karşılık verdi: “İsa'yı biliyor, Pavlus'u da tanıyorum, ama siz kimsiniz?” <sup>16</sup> İçinde kötü ruh bulunan adam onlara saldırdı, hepsini alt ederek bozguna uğrattı. Öyle ki, o evden çıplak ve yaralı olarak kaçtılar.

<sup>17</sup> Bu haber, Efes'te yaşayan bütün Yahudiler'le Grekler'e ulaştı. Hepsini bir korku aldı ve Rab İsa'nın adı büyük bir saygınlık kazandı. <sup>18</sup> İman edenlerin birçoğu geliyor, yaptıkları kötülükleri itiraf edip anlatıyordu. <sup>19</sup> Büyüçülükle uğraşmış bir sürü kişi de kitaplarını toplayıp herkesin önünde yaktılar. Kitapların değerini hesapladıklarında toplam elli bin gümüş tuttuğunu gördüler. <sup>20</sup> Böylelikle Rab'bin sözü güçlü biçimde yayılıp etkinlik kazanıyordu.

<sup>21</sup> Pavlus, bu olup bitenlerden sonra Makedonya ve Ahaya'dan geçip Yeruşalim'e gitmeye karar verdi. “Oraya gittikten sonra Roma'yı da görmem gerek” diyordu. <sup>22</sup> Yardımcılarından ikisini, Timoteos ile Erastus'u Makedonya'ya göndererek kendisi bir süre daha Asya İli'nde kaldı.

### *Efes'teki Kargaşalık*

<sup>23</sup> O sırada İsa'nın yoluna ilişkin büyük bir kargaşalık çıktı. <sup>24</sup> Artemis\* Tapınağı'nın gümüşten maketlerini yapan Dimitrios adlı bir kuyumcu, el sanatçılara bir hayli iş sağlıyordu. <sup>25</sup> Sanatçıları ve benzer işlerle uğraşanları bir araya toplayarak onlara şöyle dedi: “Efendiler, bu işten büyük kazanç sağladığımızı biliyorsunuz. <sup>26</sup> Ama Pavlus denen bu adamın, elle yapılan tanrıların gerçek tanrılar olmadığını söyleyerek yalnız Efes'te değil, neredeyse bütün Asya İli'nde\* çok sayıda kişiyi kandırıp saptırdığını görüyor ve duyuyorsunuz. <sup>27</sup> Hem bu sanatımız saygınlığını yitirmek tehlikesiyle karşı karşıyadır, hem de ulu tanrıça Artemis'in Tapınağı'nın hiçe sayılması ve bütün Asya İli'yle bütün dünyanın tapındığı tanrıçanın, ululuğundan yoksun kalması tehlikesi vardır.”

<sup>28</sup> Oradakiler bunu duyunca öfkeyle doldular. “Efesliler'in Artemisi uludur!” diye bağırmaya başladılar. <sup>29</sup> Kent büsbütün karıştı. Halk, Pavlus'un yol arkadaşlarından Makedonyalı Gayus ve Aristarhus'u yakalayıp sürükleyerek birlikte tiyatroya koştu. <sup>30</sup> Pavlus halkın arasına girmek istediye de, öğrenciler onu bırakmadı. <sup>31</sup> Hatta, Pavlus'un dostu olan bazı Asya İli yöneticileri ona haber yollayarak tiyatrodaki görünmemesi için yalvardılar.

<sup>32</sup> Tiyatrodaki topluluk karışıklık içindeydi. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Çoğu ne için top-

---

\* **19:24** “Artemis”: Grekler'in önemli bir tanrıçası; Artemis'in ya da Latince adıyla Diana'nın en büyük tapınağı Efes Kenti'nde idi.

landığını bile bilmiyordu. <sup>33</sup> Yahudiler İskender'i öne çıkarınca kalabalıktan bazıları olayı ona bağladı. Eliyle bir işaret yapan İskender, halka savunmasını yapmak istedi. <sup>34</sup> Ama halk kendisinin Yahudi olduğunu anlayınca hep bir ağızdan yaklaşık iki saat boyunca, “Efesliler'in Artemisi uludur!” diye bağırıp durdu.

<sup>35</sup> Kalabalığı yatıştıran belediye yazmanı, “Ey Efesliler” dedi, “Efes Kenti'nin, ulu Artemis Tapınağı'nın ve gökten düşen kutsal taşın bekçisi olduğunu bilmeyen var mı? <sup>36</sup> Bunları hiç kimse inkâr edemez. Bunun için sakın olmanız ve düşüncesiz bir şey yapmamanız gerekir. <sup>37</sup> Buraya getirdiğiniz bu adamlar, ne tapınakları yağma ettiler, ne de tanrıçamıza sövdüler. <sup>38</sup> Dimitrios ve sanatçı arkadaşlarının herhangi birinden şikâyeti varsa, mahkemeler açık, yargıçlar† da var. Karşılıklı suçlamalarını orada yapsınlar. <sup>39</sup> Soruşturacağınız başka bir durum varsa, bunun yasal bir toplantıda çözümlenmesi gerekir. <sup>40</sup> Bugünkü olaylardan ötürü ayaklanma suçundan yargılanmak tehlikesindeyiz. Hiçbir gerekçesi olmayan bu kargaşanın hesabını veremeyeceğiz.” <sup>41</sup> Bunları söyledikten sonra topluluğu dağıttı.

## 20

### *Pavlus Troas'ta*

<sup>1</sup> Pavlus, kargaşalık yatıştıktan sonra öğrencileri çağırıp onları yüreklendirdi. Sonra kendilerine veda ederek Makedonya'ya gitmek üzere yola çıktı. <sup>2</sup> O yöreleri dolaşarak imanlıları yüreklendiren

† 19:38 “Yargıçlar”: Grekçe “Valiler”.

birçok konuşmalar yaptıktan sonra Yunanistan'a\* gitti. <sup>3</sup> Orada üç ay kaldı. Suriye'ye deniz yoluyla gitmek üzereyken Yahudiler'in kendisine karşı bir düzen kurması nedeniyle dönüşü Makedonya üzerinden yapmaya karar verdi. <sup>4</sup> Piros oğlu Veriyalı Sopater, Selanıkliler'den Aristarhus ile Sekundus, Derbeli Gayus, Timoteos ve Asya İli'nden\* Tihikos ile Trofimos onunla birlikte gittiler. <sup>5</sup> Bunlar önden gidip bizi Troas'ta beklediler. <sup>6</sup> Biz de Mayasız Ekmek Bayramı'ndan\* sonra Filipi'den denize açılıp beş günde Troas'a gelerek onlarla buluştuk. Orada yedi gün kaldık.

<sup>7</sup> Haftanın ilk günü ekmek bölmek için bir araya toplandığımızda Pavlus imanlılara bir konuşma yaptı. Ertesi gün oradan ayrılacağı için konuşmasını gece yarısına dek sürdürdü. <sup>8</sup> Toplanmış olduğumuz üst kattaki odada birçok kandil yanıyordu. <sup>9</sup> Eftihos adlı bir delikanlı pencerede oturuyordu. Pavlus konuşmasını uzattıkça Eftihos'u uyku bastı. Uykuya dalınca da ikinci† kattan aşağı düştü ve yerden ölüsü kaldırıldı. <sup>10</sup> Aşağı inen Pavlus delikanlının üzerine kapanıp onu kucakladı. "Telaşlanmayın, yaşıyor!" dedi. <sup>11</sup> Sonra yukarı çıkıp ekmek böldü ve yemek yedi. Gün doğuncaya dek onlarla uzun uzun konuştu, sonra oradan ayrıldı. <sup>12</sup> Çocuğu diri olarak evine götüren imanlılar bu olaydan büyük cesaret aldılar.

<sup>13</sup> Biz önden giderek gemiye bindik ve As-

\* **20:2** Burada Yunanistan sözcüğünün Roma İmparatorluğu'nun ili Ahaya için kullanıldığı sanılıyor. † **20:9** "İkinci": Grekçe "Üçüncü". (Zemin kat birinci kat sayılırdı).

sos'a hareket ettik. Pavlus'u oradan alacaktık. Kendisi karadan gitmek istediği için bunu böyle düzenlemişti. <sup>14</sup> Bizi Assos'ta karşılayınca onu gemiye alıp Midilli'ye geçtik. <sup>15</sup> Oradan denize açılıp ertesi gün Sakız Adası'nın karşısına geldik. Üçüncü gün Sisam'a uğradık ve bir gün sonra Milet'e vardık. <sup>16</sup> Pavlus, Asya İli'nde vakit kaybetmemek için Efes'e uğramamaya karar vermişti. Pentikost Günü Yeruşalim'de olabilmek umuduyla acele ediyordu.

### *Pavlus Efesli İhtiyarlara Veda Ediyor*

<sup>17</sup> Pavlus, Milet'ten Efes'e haber yollayarak kilisenin ihtiyarlarını yanına çağırttı. <sup>18</sup> Yanına geldikleri zaman onlara şöyle dedi: “Asya İli'ne\* ayak bastığım ilk günden beri, sizinle bulunduğum bütün süre boyunca, nasıl davrandığımı biliyorsunuz. <sup>19</sup> Yahudiler'in kurduğu düzenlerden çektiğim sıkıntıların ortasında Rab'be tam bir alçakgönüllülükle, gözyaşları içinde kulluk ettim. <sup>20</sup> Yararlı olan herhangi bir şeyi size duyurmaktan, gerek açıkta gerek evden eve dolaşarak size öğretmekten çekinmedim. <sup>21</sup> Hem Yahudiler'i hem de Grekler'i\*, tövbe edip Tanrı'ya dönmeye ve Rabbimiz İsa'ya inanmaya çağırdım.

<sup>22</sup> “Şimdi de Ruh'a boyun eğerek Yeruşalim'e gidiyorum. Orada başıma neler geleceğini bilmiyorum. <sup>23</sup> Ancak Kutsal Ruh, beni zincirler ve sıkıntıların beklediğine dair her kentte beni uyarıyor. <sup>24</sup> Canımı hiç önemsemiyorum, ona değer vermiyorum. Yeter ki yarışı bitireyim ve Rab



İsa'dan aldığım görevi, Tanrı'nın lütfunu bildiren Müjde'ye tanıklık etme görevini tamamlayayım.

<sup>25</sup> “Şimdi aralarında dolaşıp Tanrı'nın Egemenliği'ni duyurduğum sizlerden hiçbirinin yüzümü bir daha görmeyeceğini biliyorum. <sup>26</sup> Bu yüzden bugün size şunu açıkça söyleyeyim: Ben kimsenin uğrayacağı cezadan sorumlu değilim†.

<sup>27</sup> Tanrı'nın isteğini size tam olarak bildirmekten çekinmedim. <sup>28</sup> Kendinize ve Kutsal Ruh'un sizi gözetmen olarak görevlendirdiği bütün sürüye göz kulak olun. Rab'bin kendi kanı pahasına sahip olduğu kiliseyi gütmek üzere atadınız.

<sup>29</sup> Ben gittikten sonra sürüyü esirgemeyen yırtıcı kurtların aranızda gireceğini biliyorum. <sup>30</sup> Hatta öğrencileri kendi peşlerinden sürüklemek için sizin aranızdan da sapık sözler söyleyen kişiler çıkacak.

<sup>31</sup> Bunun için uyanık durun. Üç yıl boyunca, aralıksız, gece gündüz demeden, gözyaşı dökerek her birinizi nasıl uyardığımı hatırlayın.

<sup>32</sup> “Şimdi sizi Tanrı'ya ve O'nun lütfunu bildiren söze emanet ediyorum. Bu söz, sizi ruhça geliştirecek ve kutsal kılınmış olan bütün insanlar arasında mirasa kavuşturacak güçtedir.

<sup>33</sup> Ben hiç kimsenin altına, gümüşüne ya da gıysisine göz dikmedim. <sup>34</sup> Siz de bilirsiniz ki, bu eller hem benim, hem de benimle birlikte olanların gereksinmelerini karşılamak için hizmet etmiştir. <sup>35</sup> Yaptığım her işte sizlere, böyle emek vererek güçsüzlere yardım etmemiz ve Rab İsa'nın, ‘Vermek, almaktan daha büyük

---

† **20:26** “Kimsenin uğrayacağı cezadan sorumlu değilim”: Grekçe “Herkesin kanından temizim”.

mutluluktur' diyen sözünü unutmamamız gerektiğini gösterdim.”

<sup>36</sup> Pavlus bu sözleri söyledikten sonra diz çöküp onlarla birlikte dua etti. <sup>37</sup> Sonra hepsi acı acı ağlayarak Pavlus'un boynuna sarıldılar, onu öptüler. <sup>38</sup> Onları en çok üzen, “Yüzümü bir daha görmeyeceksiniz” demesi oldu. Sonra onu gemiye kadar geçirdiler.

## 21

### *Yeruşalim'e Yolculuk*

<sup>1</sup> Onlardan ayrılınca denize açılıp doğru İstanköy'e gittik. Ertesi gün Rodos'a, oradan da Patara'ya geçtik. <sup>2</sup> Fenike'ye gidecek bir gemi bulduk, buna binip denize açıldık. <sup>3</sup> Kıbrıs'ı görünce güneyinden geçerek Suriye'ye yöneldik ve Sur Kenti'nde karaya çıktık. Gemi, yükünü orada boşaltacaktı. <sup>4</sup> İsa'nın oradaki öğrencilerini arayıp bulduk ve yanlarında bir hafta kaldık. Öğrenciler Ruh'un yönlendirmesiyle Pavlus'u Yeruşalim'e gitmemesi için uyardılar. <sup>5</sup> Günümüz dolunca kentten ayrılıp yolumuza devam ettik. İmanlıların hepsi, eşleri ve çocuklarıyla birlikte bizi kentin dışına kadar geçirdiler. Deniz kıyısında diz çöküp dua ettik. <sup>6</sup> Birbirimizle vedalaştıktan sonra biz gemiye bindik, onlar da evlerine döndüler.

<sup>7</sup> Sur'dan deniz yolculuğumuza devam ederek Batlamya Kenti'ne geldik. Oradaki kardeşleri ziyaret edip bir gün yanlarında kaldık. <sup>8</sup> Ertesi gün ayrılıp Sezariye'ye geldik. Yediler'den biri olan müjdeci Filipus'un evine giderek onun yanında

kaldık. <sup>9</sup> Bu adamın peygamberlik eden, evlenmemiş dört kızı vardı.

<sup>10</sup> Oraya varışımızdan birkaç gün sonra Yahudiye'den Hagavos adlı bir peygamber geldi.

<sup>11</sup> Bu adam bize yaklaşıp Pavlus'un kuşağını aldı, bununla kendi ellerini ayaklarını bağlayarak dedi ki, “Kutsal Ruh şöyle diyor: ‘Yahudiler, bu kuşağın sahibini Yeruşalim'de böyle bağlayıp öteki uluslara teslim edecekler.’ ”

<sup>12</sup> Bu sözleri duyunca hem bizler hem de oralılar Yeruşalim'e gitmemesi için Pavlus'a yalvardık. <sup>13</sup> Bunun üzerine Pavlus şöyle karşılık verdi: “Ne yapıyorsunuz, ne diye ağlayıp yüreğimi sızlatıyorsunuz? Ben Rab İsa'nın adı uğruna Yeruşalim'de yalnız bağlanmaya değil, ölmeye de hazırım.”

<sup>14</sup> Pavlus'u ikna edemeyince, “Rab'bin istediği olsun” diyerek sustuk.

<sup>15</sup> Bir süre sonra hazırlığımızı yapıp Yeruşalim'e doğru yola çıktık. <sup>16</sup> Sezariye'deki öğrencilerden bazıları da bizimle birlikte geldiler. Bizi, evinde kalacağımız adama, eski öğrencilerden Kıbrıslı Minason'a götürdüler.

### *Pavlus Yeruşalim'de*

<sup>17</sup> Yeruşalim'e vardığımız zaman kardeşler bizi sevinçle karşıladılar. <sup>18</sup> Ertesi gün Pavlus'la birlikte Yakup'u görmeye gittik. İhtiyarların hepsi orada toplanmıştı. <sup>19</sup> Pavlus, onların hal hatırını sorduktan sonra, hizmetinin aracılığıyla Tanrı'nın öteki uluslar arasında yaptıklarını teker teker anlattı.

<sup>20</sup> Bunları iŖitince Tanrı'yı yücelttiler. Pavlus'a, “Görüyorsun kardeş, Yahudiler arasında binlerce imanlı var ve hepsi Kutsal Yasa'nın candan savunucusudur” dediler. <sup>21</sup> “Ne var ki, duyduklarına göre sen öteki uluslar arasında yaşayan bütün Yahudiler'e, çocuklarını sünnet etmemelerini, törelerimize uymamalarını söylüyor, Musa'nın Yasası'na sırt çevirmeleri gerektiğini öğretiyormuşsun. <sup>22</sup> Ŗimdi ne yapmalı? Senin buraya geldiğini mutlaka duyacaklar. <sup>23</sup> Bunun için sana dediğimizi yap. Aramızda adak adanmış dört kiŖi var. <sup>24</sup> Bunları yanına al, kendileriyle birlikte arınma törenine katıl. Başlarını traŖ edebilmeleri için kurban masraflarını sen öde. Böylelikle herkes, seninle ilgili duyduklarının asılsız olduğunu, senin de Kutsal Yasa'ya uygun olarak yaşadığını anlasın. <sup>25</sup> Öteki uluslardan olan imanlılara gelince, biz onlara, putlara sunulan kurbanların etinden, kandan, boğularak öldürölen hayvanlardan ve fuhuştan sakınmalarını öngören kararımızı yazmıştık.”

<sup>26</sup> Bunun üzerine Pavlus o dört kiŖiyi yanına aldı, ertesi gün onlarla birlikte arınma törenine katıldı. Sonra tapınağı girerek arınma günlerinin ne zaman tamamlanacağını, her birinin adına ne zaman kurban sunulacağını bildirdi.

### *Pavlus Tutuklanıyor*

<sup>27</sup> Yedi günlük süre bitmek üzereydi. Asya İli'nden\* bazı Yahudiler Pavlus'u tapınakta görünce bütün kalabalığı kışkırtarak onu yakaladılar. <sup>28</sup> “Ey İsraililer, yardım edin!” diye bağırđılar. “Her

yerde herkese, halkımıza, Kutsal Yasa'ya ve bu kutsal yere karşı öğretiler yayan adam budur. Üstelik tapınağa bazı Grekler'i sokarak bu kutsal yeri kirletti.”<sup>29</sup> Bu Yahudiler, daha önce kentte Pavlus'un yanında gördükleri Efesli Trofimos'un, Pavlus tarafından tapınağa sokulduğunu sanıyorlardı.

<sup>30</sup> Bütün kent ayağa kalkmıştı. Her taraftan koşuşup gelen halk Pavlus'u tutup tapınaktan dışarı sürükledi. Arkasından tapınağın kapıları hemen kapatıldı. <sup>31</sup> Onlar Pavlus'u öldürmeye çalışırken, bütün Yeruşalim'in karıştığı haberi Roma taburunun komutanına ulaştı. <sup>32</sup> Komutan hemen yüzbaşılarda askerleri yanına alarak kalabalığın olduğu yere koştu. Komutanla askerleri gören halk Pavlus'u dövmeyi bıraktı. <sup>33</sup> O zaman komutan yaklaşıp Pavlus'u yakaladı, çift zincirle bağlanması için buyruk verdi. Sonra, “Kimdir bu adam, ne yaptı?” diye sordu.

<sup>34</sup> Kalabalıktakilerin her biri ayrı bir şey bağırıyordu. Kargaşalıktan ötürü kesin bilgi edinemeyen komutan, Pavlus'un kaleye götürülmesini buyurdu. <sup>35</sup> Pavlus merdivenlere geldiğinde kalabalık öylesine azmıştı ki, askerler onu taşımak zorunda kaldılar. <sup>36</sup> Kalabalık, “Öldürün onu!” diye bağırarak onları izliyordu.

### *Pavlus Kendini Savunuyor*

<sup>37</sup> Kaleden içeri girmek üzereyken Pavlus komutana, “Sana bir şey söyleyebilir miyim?” dedi.

Komutan, “Grekçe biliyor musun?” dedi.

<sup>38</sup> “Sen bundan bir süre önce bir ayaklanma

başlatıp dört bin tedhişçiyi\* çöle götüren Mısırlı değil misin?”

<sup>39</sup> Pavlus, “Ben Kilikya'dan Tarsuslu bir Yahudi, hiç de önemsiz olmayan bir kentin vatandaşıyım” dedi. “Rica ederim, halka birkaç söz söylememe izin ver.” <sup>40</sup> Komutanın izin vermesi üzerine Pavlus merdivende dikilip eliyle halka bir işaret yaptı. Derin bir sessizlik olunca, İbrani dilinde konuşmaya başladı.

## 22

<sup>1</sup> “Kardeşler ve babalar, size şimdi yapacağım savunmayı dinleyin” dedi. <sup>2-3</sup> Pavlus'un kendilerine İbrani dilinde seslendiğini duyduklarında daha derin bir sessizlik oldu. Pavlus şöyle devam etti: “Ben Yahudi'yim. Kilikya'nın Tarsus Kenti'nde doğdum ve burada, Yeruşalim'de Gamaliel'in dizinin dibinde büyüdüm. Atalarımızın yasasıyla ilgili sıkı bir eğitimden geçtim. Bugün hepinizin yaptığı gibi, ben de Tanrı için gayretle çalışan biriydim. <sup>4</sup> İsa'nın yolundan gidenlere öldüresiye zulmeder, kadın erkek demeden onları bağlayıp hapse atardım. <sup>5</sup> Başkâhin ile bütün kurul üyeleri söylediklerimi doğrulayabilirler. Onlardan Yahudi kardeşlere yazılmış mektuplar alarak Şam'a doğru yola çıkmıştım. Amacım, oradaki İsa inanlılarını da cezalandırmak üzere bağlayıp Yeruşalim'e getirmekti.

---

\* **21:38** “Tedhişçi”: Grekçe “Hançerli”, şiddet yanlısı milliyetçi bir Yahudi partisinin üyelerine verilen ad. **22:2-3** Elç.5:34-39 **22:4** Elç.8:3; 26:9-11

6 “Ben öğleye doğru yol alıp Şam'a yaklaşıırken, birdenbire gökten parlak bir ışık çevremi aydınlattı. 7 Yere yıkıldım. Bir sesin bana, ‘Saul, Saul! Neden bana zulmediyorsun?’ dediğini işittim.

8 “‘Ey Efendim, sen kimsin?’ diye sordum.

“Ses bana, ‘Ben senin zulmettiğin Nasıralı İsa'yım’ dedi. 9 Yanımdakiler ışığı gördülerse de, benimle konuşanın söylediklerini anlamadılar.

10 “‘Rab, ne yapmalıyım?’ diye sordum.

“Rab bana, ‘Kalk, Şam'a git’ dedi, ‘Yapmanı tasarladığım her şey orada sana bildirilecek.’ 11 Parlayan ışığın görkeminden gözlerim görmez olduğundan, yanımdakiler elimden tutup beni Şam'a götürdüler.

12-13 “Orada Hananya adında dindar, Kutsal Yasa'ya bağlı biri vardı. Kentte yaşayan bütün Yahudiler'in kendisinden övgüyle söz ettiği bu adam gelip yanımda durdu ve, ‘Saul kardeş, gözlerin görsün!’ dedi. Ve ben o anda onu gördüm.

14 “Hananya, ‘Atalarımızın Tanrısı, kendisinin isteğini bilmen ve Adil Olan'ı görüp O'nun ağzından bir ses işitmen için seni seçmiştir’ dedi. 15 ‘Görüp işittiklerini bütün insanlara duyurarak O'nun tanıklığını yapacaksın. 16 Haydi, ne bekliyorsun? Kalk, O'nun adını anarak vaftiz ol ve günahlarından arın!’

17-18 “Ben Yeruşalim'e döndükten sonra, tapınakta dua ettiğim bir sırada, kendimden geçerek Rab'bi gördüm. Bana, ‘Çabuk ol’ dedi, ‘Yeruşalim'den hemen ayrıl. Çünkü benimle ilgili tanıklığını kabul etmeyecekler.’

19 “‘Ya Rab’ dedim, ‘Benim havradan havraya giderek sana inananları tutuklayıp dövdüğümü

biliyorlar. <sup>20</sup> Üstelik sana tanıklık eden İstefanos'un kanı döküldüğü zaman, ben de oradaydım. Onu öldürenlerin kaftanlarına bekçilik ederek yapılanları onayladım.'

<sup>21</sup> “Rab bana, ‘Git’ dedi, ‘Seni uzaktaki uluslara göndereceğim.’”

### *Roma Vatandaşı Pavlus*

<sup>22</sup> Pavlus'u buraya kadar dinleyenler, bu söz üzerine, “Böylesini yeryüzünden temizlemeli, yaşaması uygun değil!” diye seslerini yükselttiler.

<sup>23-24</sup> Onlar böyle bağırır, üstlüklerini sallayıp havaya toz savururken komutan, Pavlus'un kalenin içine götürülmesini buyurdu. Halkın neden Pavlus'un aleyhine böyle bağırıldığını öğrenmek için onun kamçılanarak sorguya çekilmesini istedi. <sup>25</sup> Kendisini sıırımlarla bağlayıp kollarını geriyorlardı ki, Pavlus orada duran yüzbaşıya, “Mahkemesi yapılmamış bir Roma vatandaşını kamçılamanız yasaya uygun mudur?” dedi.

<sup>26</sup> Yüzbaşı bunu duyunca gidip komutana haber verdi. “Ne yapıyorsun?” dedi. “Bu adam Roma vatandaşıymış.”

<sup>27</sup> Komutan Pavlus'un yanına geldi, “Söyle bakayım, sen Romalı mısın?” diye sordu.

Pavlus da, “Evet” dedi.

<sup>28</sup> Komutan, “Ben bu vatandaşlığı yüklü bir para ödeyerek elde ettim” diye karşılık verdi.

Pavlus, “Ben ise doğuştan Roma vatandaşıyım” dedi.



<sup>29</sup> Onu sorguya çekecek olanlar hemen yanından çekilip gittiler. Kendisini bağlatan komutan da, onun Roma vatandaşı olduğunu anlayınca korktu.

### *Pavlus Yüksek Kurul'un Önünde*

<sup>30</sup> Komutan ertesi gün, Yahudiler'in Pavlus'u tam olarak neyle suçladıklarını öğrenmek için onu hapisten getirtti, başkâhinlerle bütün Yüksek Kurul'un\* toplanması için buyruk verdi ve onu aşağı indirip Kurul'un önüne çıkardı.

## 23

<sup>1</sup> Yüksek Kurul'u dikkatle süzen Pavlus, “Kardeşler” dedi, “Ben bugüne dek Tanrı'nın önünde tertemiz bir vicdanla yaşadım.” <sup>2</sup> Başkâhin Hananya, Pavlus'un yanında duranlara onun ağzına vurmaları için buyruk verdi. <sup>3</sup> Bunun üzerine Pavlus ona, “Seni badanalı duvar, Tanrı sana vuracaktır!” dedi. “Hem oturmuş Kutsal Yasa'ya göre beni yargılıyorsun, hem de Yasa'yı çiğneyerek beni dövdürüyorsun.”

<sup>4</sup> Çevrede duranlar, “Tanrı'nın başkâhinine hakaret mi ediyorsun?” dediler.

<sup>5</sup> Pavlus, “Kardeşler, başkâhin olduğunu bilmiyordum” dedi. “Nitekim, ‘Halkını yönetenleri kötüleme’ diye yazılmıştır.”

<sup>6</sup> Oradakilerden bir bölümünün Saduki, öbürlerinin de Ferisi mezhebinden olduğunu anlayan Pavlus, Yüksek Kurul'a şöyle seslendi: “Kardeşler, ben özbeöz Ferisi'yim. Ölülerin dirileceği umudunu beslediğim için

yargılanmaktayım.”<sup>7</sup> Pavlus'un bu sözü üzerine Ferisiler'le Sadukiler çekişmeye başladılar, Kurul ikiye bölündü.<sup>8</sup> Sadukiler, ölümden diriliş, melek ve ruh yoktur derler; Ferisiler ise bunların hepsine inanırlar.

<sup>9</sup> Kurul'da büyük bir kargaşalık çıktı. Ferisi mezhebinden bazı din bilginleri kalkıp ateşli bir şekilde, “Bu adamda hiçbir suç görmüyoruz” diye bağırıldılar. “Bir ruh ya da bir melek kendisiyle konuşmuşsa, ne olmuş?”<sup>10</sup> Çekişme öyle şiddetlendi ki komutan, Pavlus'u parçalayacaklar diye korktu. Askerlerin aşağı inip onu zorla aralarından alarak kaleye götürmelerini buyurdu.

<sup>11</sup> O gece Rab Pavlus'a görünüp, “Cesur ol” dedi, “Yeruşalim'de benimle ilgili nasıl tanıklık ettinse, Roma'da da öyle tanıklık etmen gerekir.”

### *Pavlus'u Öldürme Girişimleri*

<sup>12</sup> Ertesi sabah Yahudiler aralarında gizli bir anlaşma yaptılar. “Pavlus'u öldürmeden bir şey yiyip içerseniz, bize lanet olsun!” diye ant içtiler.<sup>13</sup> Bu anlaşmaya katılanların sayısı kırkı aşılıyordu.<sup>14</sup> Bunlar başkâhinlerle ileri gelenlerin yanına gidip şöyle dediler: “Biz, ‘Pavlus'u öldürmeden ağzımıza bir şey koyarsak, bize lanet olsun!’ diye ant içtik.”<sup>15</sup> Şimdi siz Yüksek Kurul'la\* birlikte, Pavlus'a ilişkin durumu daha ayrıntılı bir şekilde araştırcağımız gibi, komutanın onu size getirmesini rica edin. Biz de, Pavlus daha Kurul'a gelmeden onu öldürmeye hazır olacağız.”

16 Ne var ki, Pavlus'un kızkardeşinin oğlu onların pusu kurduğunu duydu. Varıp kaleye girdi ve haberi Pavlus'a ilettili. 17 Yüzbaşılardan birini yanına çağırarak Pavlus, “Bu genci komutana götür, kendisine ileticeği bir haber var” dedi.

18 Yüzbaşı, genci alıp komutana götürdü. “Tutuklu Pavlus beni çağırıp bu genci sana getirmemi rica etti. Sana bir söyleyeceği varmış” dedi.

19 Komutan, genci elinden tutup bir yana çekti. “Bana bildirmek istediğın nedir?” diye sordu.

20 “Yahudiler sözbirliğı ettiler” dedi, “Pavlus'la ilgili durumu daha ayrıntılı bir şekilde araştırmak istiyorlarmış gibi, yarın onu Yüksek Kurul'a götürmeni rica edecekler. 21 Ama sen onlara kanma! Aralarından kırktan fazla kişi ona pusu kurmuş bekliyor. ‘Onu ortadan kaldırmadan bir şey yiyip içerse, bize lanet olsun!’ diye ant içtiler. Şimdi hazırlar, senden olumlu bir yanıt gelmesini bekliyorlar.”

22 Komutan, “Bunları bana açıkladığını hiç kimseye söyleme” diye uyardıktan sonra genci salıverdi.

### *Pavlus Sezariye'ye Yollanıyor*

23 Komutan, yüzbaşılardan ikisini yanına çağırarak şöyle dedi: “Akşam saat dokuzda Sezariye'ye hareket etmek üzere iki yüz piyade, yetmiş atlı ve iki yüz mızraklı hazırlayın. 24 Ayrıca Pavlus'u bindirip Vali Feliks'in yanına sağ salim ulaştırmak için hayvan sağlayın.” 25-26 Sonra şöyle bir mektup yazdı:

“Klavdius Lisias'tan, Sayın Vali Feliks'e selam. 27 Bu adamı Yahudiler yakalamış öldürmek

üzereydiler. Ne var ki, kendisinin Roma vatan-  
daşı olduğunu öğrenince askerlerle yetişip onu  
kurtardım. <sup>28</sup> Kendisini neyle suçladıklarını  
bilmek istediğim için onu Yahudiler'in Yüksek  
Kurulu'nun önüne çıkarttım. <sup>29</sup> Suçlamanın,  
Yahudiler'in yasasına ilişkin bazı sorunlarla il-  
gili olduğunu öğrendim. Ölüm ya da hapis  
cezasını gerektiren herhangi bir suçlama yoktu.  
<sup>30</sup> Bana bu adama karşı bir tuzak kurulduğu  
bildirilince onu hemen sana gönderdim. Onu  
suçlayanlara da kendisiyle ilgili şikâyetlerini sana  
bildirmelerini buyurdum.”

<sup>31</sup> Askerler, kendilerine verilen buyruk uyarınca  
Pavlus'u alıp geceleyin Antipatris'e götürdüler.  
<sup>32</sup> Ertesi gün, atlıları Pavlus'la birlikte yola devam  
etmek üzere bırakarak kaleye döndüler. <sup>33</sup> Atlılar  
Sezariye'ye varınca mektubu valiye verip Pavlus'u  
teslim ettiler. <sup>34-35</sup> Vali mektubu okuduktan sonra  
Pavlus'un hangi ilden olduğunu sordu. Kilikyalı  
olduğunu öğrenince, “Seni suçlayanlar da gelsin, o  
zaman seni dinlerim” dedi. Sonra Pavlus'un,  
Hirodes'in\* sarayında gözaltında tutulması için  
buyruk verdi.

## 24

### *Pavlus Feliks'in Önünde Suçlanıyor*

<sup>1</sup> Bundan beş gün sonra Başkâhin Hananya,  
bazı ileri gelenler ve Tertullus adlı bir hatip  
Sezariye'ye gelip Pavlus'la ilgili şikâyetlerini  
valiye iletiler. <sup>2-3</sup> Pavlus çağrılınca Tertullus  
suçlamalarına başladı. “Ey erdemli Feliks!”

dedi. “Senin sayende uzun süredir esenlik içinde yaşamaktayız. Aldığın önlemlerle de bu ulusun yararına olumlu gelişmeler kaydedilmiştir. Yaptıklarını, her zaman ve her yerde büyük bir şükranla anıyoruz. <sup>4</sup> Seni fazla yormak istemiyorum; söyleyeceğimiz birkaç sözü hoşgörüyüyle dinlemeni rica ediyorum.

<sup>5</sup> “Biz şunu anladık ki, bu adam dünyanın her yanında bütün Yahudiler arasında kargaşalık çıkaran bir fesatçı ve Nasrani tarikatının elebaşlarından biridir. <sup>6-8</sup> Tapınağı bile kirletmeye kalkıştı. Ama biz onu yakaladık.\* Onu sorguya çekersen, onunla ilgili bütün suçlamalarımızın doğruluğunu kendisinden öğrenebilirsin.” <sup>9</sup> Oradaki Yahudiler de anlatılanların doğru olduğunu söyleyerek bu suçlamalara katıldılar.

<sup>10</sup> Valinin bir işareti üzerine Pavlus şöyle karşılık verdi: “Senin yıllardan beri bu ulusa yargıçlık ettiğini bildiğim için, kendi savunmamı sevinçle yapıyorum. <sup>11</sup> Sen kendin de öğrenebilirsin, tapınmak amacıyla Yeruşalim'e gidişimden bu yana sadece on iki gün geçti. <sup>12</sup> Beni ne tapınakta, ne havralarda, ne de kentin başka bir yerinde herhangi biriyle tartışırken ya da halkı ayaklandırmaya çalışırken görmüşlerdir. <sup>13</sup> Şu anda bana yönelttikleri suçlamaları da sana kanıtlayamazlar. <sup>14</sup> Bununla birlikte, sana şunu itiraf edeyim ki, kendilerinin tarikat

---

\* **24:6-8** Bazı Grekçe elyazmaları, “Ve kendi yaşamıza göre yargılamak istedik. Ne var ki, komutan Lisias gelip kaba kuvvet kullanarak onu elimizden aldı götürdü. Onu suçlayanların sana başvurmalarını buyurdu” sözlerini de içerir.

dedikleri Yol'un bir izleyicisi olarak atalarımızın Tanrısı'na kulluk ediyorum. Kutsal Yasa'da ve peygamberlerin kitaplarında yazılı her şeye inanıyorum. <sup>15</sup> Aynı bu adamların kabul ettiği gibi, hem doğru kişilerin hem doğru olmayanların ölümden dirileceğine dair Tanrı'ya umut bağladım. <sup>16</sup> Bu nedenle ben gerek Tanrı, gerek insanlar önünde vicdanımı temiz tutmaya her zaman özen gösteriyorum.

<sup>17</sup> “Uzun yıllar sonra, ulusuma bağışlar getirmek ve adaklar sunmak için Yeruşalim'e geldim.

<sup>18</sup> Beni tapınakta adaklar sunarken buldukları zaman arınmış durumdaydım. Çevremde ne bir kalabalık ne de karışıklık vardı. Ancak orada Asya İli'nden\* bazı Yahudiler bulunuyordu. <sup>19</sup> Onların bana karşı bir diyecekleri varsa, senin önüne çıkıp suçlamalarını belirtmeleri gerekir. <sup>20</sup> Buradakiler de, Yüksek Kurul'un\* önündeki duruşmam sırasında bende ne suç bulduklarını açıklasınlar. <sup>21</sup> Önlerine çıkarıldığımda, ‘Bugün, ölülerin dirilişi konusunda tarafınızdan yargılanmaktayım’ diye seslenmiştim. Olsa olsa beni bu konuda suçlayabilirler.”

<sup>22</sup> İsa'nın yoluna ilişkin derin bilgisi olan Feliks duruşmayı başka bir güne ertelerken, “Davanızla ilgili kararımı komutan Lisias gelince veririm” dedi. <sup>23</sup> Oradaki yüzbaşıya da Pavlus'u gözaltında tutmasını, ama kendisine biraz serbestlik tanımasını, ona yardımda bulunmak isteyen dostlarından hiçbirine engel olmamasını buyurdu.

<sup>24</sup> Birkaç gün sonra Feliks, Yahudi olan karısı Drusilla ile birlikte geldi, Pavlus'u çağırarak

Mesih İsa'ya olan inancı konusunda onu dinledi. <sup>25</sup> Pavlus doğruluk, Özdenetim ve gelecek olan yargı gününden söz edince Feliks korkuya kapıldı. “Şimdilik gidebilirsin” dedi, “Fırsat bulunca seni yine çağırtırım.” <sup>26</sup> Bir yandan da Pavlus'un kendisine rüşvet vereceğini umuyordu. Bu nedenle onu sık sık çağırtır, onunla sohbet ederdi.

<sup>27</sup> İki yıl dolunca görevini Porkius Festus'a devreden Feliks, Yahudiler'in gönlünü kazanmak amacıyla Pavlus'u hapisteye bıraktı.

## 25

### *Festus'un Önünde Yargılanma*

<sup>1</sup> Eyalete vardıkdan üç gün sonra Festus, Sezariye'den Yerusâlim'e gitti. <sup>2-3</sup> Başkâhinlerle Yahudiler'in ileri gelenleri, Pavlus'la ilgili şikâyetlerini ona açıkladılar. Festus'tan kendilerine bir iyilikte bulunmasını isteyerek Pavlus'u Yerusâlim'e getirtmesi için yalvardılar. Bu arada pusu kurup Pavlus'u yolda öldüreceklerdi. <sup>4-5</sup> Festus ise Pavlus'un Sezariye'de tutuklu bulunduğunu, kendisinin de yakında oraya gideceğini söyleyerek, “Aranızda yetkili olanlar benimle gelsinler; bu adam yanlış bir şey yapmışsa, ona karşı suç duyurusunda bulunsunlar” dedi.

<sup>6</sup> Festus, onların arasında sadece sekiz on gün kadar kaldı; sonra Sezariye'ye döndü. Ertesi gün yargı kürsüsüne oturarak Pavlus'un getirilmesini buyurdu. <sup>7</sup> Pavlus içeri girince, Yerusâlim'den gelen Yahudiler çevresini sardılar ve kanıtlamadıkları birçok ağır suçlamada

bulundular. <sup>8</sup> Pavlus, “Ne Yahudiler'in yasasına, ne tapınağa, ne de Sezar'a\* karşı hiçbir günah işlemedim” diyerek kendini savundu.

<sup>9</sup> Yahudiler'in gönlünü kazanmak isteyen Festus, Pavlus'a şöyle karşılık verdi: “Yeruşalim'e gidip orada benim önümde bu konularda yargılanmak ister misin?”

<sup>10</sup> Pavlus, “Ben Sezar'ın yargı kürsüsü önünde durmaktayım” dedi, “Burada yargılanmam gerekir. Sen de çok iyi biliyorsun ki, Yahudiler'e karşı hiçbir suç işlemedim. <sup>11</sup> Şayet suçum varsa, ölüm cezasını gerektirecek bir şey yapmışsam, ölmekten çekinmem. Yok eğer bunların bana karşı yaptığı suçlamalar asılsız ise, hiç kimse beni onların eline teslim edemez. Davamın Sezar'a iletilmesini istiyorum.”

<sup>12</sup> Festus, danışma kuruluyla görüştüktan sonra şu yanıtı verdi: “Davanı Sezar'a ilettin, Sezar'a gideceksin.”

### *Festus, Kral Agrippa'ya Danışıyor*

<sup>13</sup> Birkaç gün sonra Kral Agrippa ile Berniki\*, Festus'a bir nezaket ziyaretinde bulunmak üzere Sezariye'ye geldiler. <sup>14</sup> Bir süre orada kaldılar. Bu arada Festus, Pavlus'la ilgili durumu krala anlattı. “Feliks'in tutuklu olarak bıraktığı bir adam var” dedi. <sup>15</sup> “Yeruşalim'de bulunduğum sırada Yahudiler'in başkâhinleriyle ileri gelenleri, onunla ilgili şikâyetlerini açıkladılar, onu cezalandırmamı istediler.

<sup>16</sup> “Ben onlara, ‘Herhangi bir sanığı, kendisini suçlayanlarla yüzleştirmeden, kendisine yöneltilen

---

\* **25:13** “Berniki”: Agrippa'nın kızkardeşi.



ithamlarla ilgili olarak savunma fırsatı vermeden, onu suçlayanların eline teslim etmek Romalılar'ın geleneğine aykırıdır' dedim. <sup>17</sup> Onlar benimle buraya gelince, hiç vakit kaybetmeden, ertesi gün yargı kürsüsüne oturup adamın getirilmesini buyurdum. <sup>18</sup> Ne var ki, kalkıp konuşan davacılar ona, beklediğim türden kötülüklerle ilgili hiçbir suçlama yöneltmediler. <sup>19</sup> Ancak onunla çekiştikleri bazı sorunlar vardı. Bunlar, kendi dinlerine ve ölmüş de Pavlus'un iddiasına göre yaşamakta olan İsa adındaki birine ilişkin konulardı. <sup>20</sup> Bunları nasıl soruşturacağımı bilemediğim için Pavlus'a, Yeruşalim'e gidip orada bu konularda yargılanmaya razı olup olmayacağını sordum. <sup>21</sup> Ama kendisi davasını İmparator'a<sup>†</sup> ilettili, İmparator'un kararına dek tutuklu kalmak istedi. Ben de onu İmparator'a<sup>†</sup> göndereceğim zamana kadar tutuklu kalmasını buyurdum.”

<sup>22</sup> Agrippa Festus'a, “Ben de bu adamı dinlemek isterdim” dedi.

Festus da, “Yarın onu dinlersin” dedi.

### *Pavlus, Agrippa'nın Önünde*

<sup>23</sup> Ertesi gün Agrippa ile Berniki büyük bir tantanayla gelip komutanlar ve kentin ileri gelenleriyle birlikte toplantı salonuna girdiler. Festus'un buyruğu üzerine Pavlus içeri getirildi. <sup>24</sup> Festus, “Kral Agrippa ve burada bizimle bulunan bütün efendiler” dedi, “Yeruşalim'de olsun, burada olsun, bütün Yahudi halkının bana şikâyet ettiği

---

† 25:21 “İmparator”: Grekçe “Sevastos”, Roma imparatorlarının unvanlarından biri olan Avgustus'un karşılığı. † 25:21 “İmparator'a”: Grekçe “Sezar'a”.

bu adamı görüyorsunuz. ‘Onu artık yaşatmamalı!’ diye haykırıyorlardı. <sup>25</sup> Oysa ben, ölüm cezasını gerektiren hiçbir suç işlemediğini anladım. Yine de, kendisi davasının İmparator'a iletilmesini istediğinden, onu göndermeye karar verdim. <sup>26</sup> Ama Efendimiz'e bu adamla ilgili yazacak kesin bir şeyim yok. Bu yüzden onu sizin önünüze ve özellikle, Kral Agrippa, senin önüne çıkartmış bulunuyorum. Amacım, bu soruşturmanın sonucunda yazacak bir şey bulabilmektir. <sup>27</sup> Bir tutukluyu İmparator'a gönderirken, kendisine yöneltilen suçlamaları belirtmemek bence anlamsız.”

## 26

<sup>1-2</sup> Agrippa Pavlus'a, “Kendini savunabilirsin” dedi.

Bunun üzerine Pavlus elini uzatarak savunmasına şöyle başladı: “Kral Agrippa! Yahudiler'in bana yönelttiği bütün suçlamalarla ilgili olarak savunmamı bugün senin önünde yapacağım için kendimi mutlu sayıyorum. <sup>3</sup> Özellikle şuna seviniyorum ki, sen Yahudiler'in bütün törelerini ve sorunlarını yakından bilen birisin. Bu nedenle beni sabırla dinlemeni rica ediyorum.

<sup>4</sup> “Bütün Yahudiler, gerek başlangıçta kendi memleketimde, gerek Yeruşalim'de, gençliğimden beri nasıl yaşadığımı bilirler. <sup>5</sup> Beni eskiden beri tanır ve isteseler, geçmişte dinimizin en titiz mezhebi olan Ferisiliğe bağlı yaşadığıma tanıklık edebilirler. <sup>6</sup> Şimdi ise, Tanrı'nın atalarımıza olan vaadine umut bağladığım için burada bulunmakta

ve yargılanmaktayım. <sup>7</sup> Bu, on iki oymağımızın gece gündüz Tanrı'ya canla başla kulluk ederek erişmeyi umdukları vaattir. Ey kralım, Yahudiler'in bana yönelttikleri suçlamalar bu umutla ilgilidir. <sup>8</sup> Sizler, Tanrı'nın ölüleri diriltmesini neden 'inanılmaz' görüyorsunuz?

<sup>9</sup> “Doğrusu ben de, Nasıralı İsa adına karşı elimden geleni yapmam gerektiği düşüncesindeydim. <sup>10</sup> Ve Yeruşalim'de bunu yaptım. Başkâhinlerden aldığım yetkiyle kutsallardan birçoğunu hapse attırdım; ölüm cezasına çarptırıldıkları zaman oyumu onların aleyhinde kullandım. <sup>11</sup> Bütün havraları dolaşıp sık sık onları cezalandırır, inandıklarına küfretmeye zorlardım. Öylesine kudurmuştum ki, onlara zulmetmek için buldukları yabancı kentlere bile giderdim.

<sup>12</sup> “Bir keresinde başkâhinlerden aldığım yetki ve görevle Şam'a doğru yola çıkmıştım. <sup>13</sup> Ey kralım, öğlede yolda giderken, gökten gelip benim ve yol arkadaşlarımdan çevresini aydınlatan, güneşten daha parlak bir ışık gördüm. <sup>14</sup> Hepimiz yere yıkılmıştık. Bir sesin bana İbrani dilinde seslendiğini duydum. ‘Saul, Saul, neden bana zulmediyorsun?’ dedi. ‘Üvendireye karşı tepmekle kendine zarar veriyorsun.’

<sup>15</sup> “Ben de, ‘Ey Efendim, sen kimsin?’ dedim.

“ ‘Ben senin zulmettiğin İsa'yım’ diye yanıt verdi Rab. <sup>16</sup> ‘Haydi, ayağa kalk. Seni hizmetimde görevlendirmek için sana göründüm. Hem gördüklerine, hem de kendimle ilgili sana göstereceklerime tanıklık edeceksin. <sup>17-18</sup> Seni

kendi halkının ve öteki ulusların elinden kurtaracağım. Seni, ulusların gözlerini açmak ve onları karanlıktan ışığa, Şeytan'ın hükümrانlığından Tanrı'ya döndürmek için gönderiyorum. Öyle ki, bana iman ederek günahlarının affına kavuşsunlar ve kutsal kılınanların arasında yer alsınlar.'

19 “Bunun için, ey Kral Agrippa, bu göksel görüme uymazlık etmedim. 20 Önce Şam ve Yeruşalim halkını, sonra bütün Yahudiye bölgesini ve öteki ulusları, tövbe edip Tanrı'ya dönmeye ve bu tövbeye yaraşır işler yapmaya çağırdım. 21 Yahudiler'in beni tapınakta yakalayıp öldürmeye kalkmalarının nedeni buydu. 22 Ama bugüne dek Tanrı yardımcım oldu. Bu sayede burada duruyor, büyük küçük herkese tanıklık ediyorum. Benim söylediklerim, peygamberlerin ve Musa'nın önceden haber verdiği olaylardan başka bir şey değildir. 23 Onlar, Mesih'in\* acı çekeceğini ve ölümden dirilenlerin ilki olarak gerek kendi halkına, gerek öteki uluslara ışığın doğuşunu ilan edeceğini bildirmişlerdi.”

24 Pavlus bu şekilde savunmasını sürdürürken Festus yüksek sesle, “Pavlus, çıldırmışsın sen! Çok okumak seni delirtiyor!” dedi.

25 Pavlus, “Sayın Festus” dedi, “Ben çıldırmış değilim. Gerçek ve akla uygun sözler söylüyorum. 26 Kral bu konularda bilgili olduğu için kendisiyle çekinmeden konuşuyorum. Bu olaylardan hiçbirinin onun dikkatinden kaçmadığı kanısındayım. Çünkü bunlar ücra bir köşede yapılmış işler değildir. 27 Kral

Agrippa, sen peygamberlerin sözlerine inanıyor musun? İnandığını biliyorum.”

<sup>28</sup> Agrippa Pavlus'a şöyle dedi: “Bu kadar kısa bir sürede beni ikna edip Mesihçi\* mi yapacaksın?”

<sup>29</sup> “İster kısa ister uzun sürede olsun” dedi Pavlus, “Tanrı'dan dilerim ki yalnız sen değil, bugün beni dinleyen herkes, bu zincirler dışında benim gibi olsun!”

<sup>30-31</sup> Kral, vali, Berniki ve onlarla birlikte oturanlar kalkıp dışarı çıktıktan sonra aralarında şöyle konuştular: “Bu adamın, ölüm ya da hapis cezasını gerektiren bir şey yaptığı yok.” <sup>32</sup> Agrippa da Festus'a, “Bu adam davasını Sezar'a\* iletmeseydi, serbest bırakılabilirdi” dedi.

## 27

### *Pavlus'un Roma'ya Deniz Yolculuğu*

<sup>1</sup> İtalya'ya doğru yelken açmamıza karar verilince, Pavlus'la öteki bazı tutukluları Avgustus\* taburundan Yulius adlı bir yüzbaşıya teslim ettiler.

<sup>2</sup> Asya İli'nin\* kıyılarındaki limanlara uğrayacak olan bir Edremit gemisine binerek denize açıldık. Selanik'ten Makedonyalı Aristarhus da yanımızdaydı.

<sup>3</sup> Ertesi gün Sayda'ya uğradık. Pavlus'a dostça davranan Yulius, ihtiyaçlarını karşılamaları için dostlarının yanına gitmesine izin verdi. <sup>4</sup> Oradan yine denize açıldık. Rüzgar ters yönden estiği için Kıbrıs'ın rüzgar altından geçtik. <sup>5</sup> Kilikya

\* **26:28** “Mesihçi”: Mesih sözcüğünden türetilen bu lakap Grekçe'de “Hristianos” diye geçer. \* **27:1** “Avgustus”: Grekçe “Sevastos”.

ve Pamfilya açıklarından geçerek Likya'nın Mira Kenti'ne geldik. <sup>6</sup> Orada, İtalya'ya gidecek bir İskenderiye gemisi bulan yüzbaşı, bizi o gemiye bindirdi.

<sup>7</sup> Günlerce ağır ağır yol alarak Knidos Kenti'nin açıklarına güçlükle gelebildik. Rüzgar bize engel olduğundan Salmone burnundan dolanarak Girit'in rüzgar altından geçtik. <sup>8</sup> Kıyı boyunca güçlükle ilerleyerek Laseya Kenti'nin yakınlarında bulunan ve Güzel Limanlar denilen bir yere geldik.

<sup>9-10</sup> Epey vakit kaybetmiştik; oruç günü† bile geçmişti. O mevsimde deniz yolculuğu tehlikeli olacaktı. Bu nedenle Pavlus onları uyardı: “Efendiler” dedi, “Bu yolculuğun yalnız yük ve gemiye değil, canlarımıza da çok zarar ve ziyan getireceğini görüyorum.” <sup>11</sup> Ama yüzbaşı, Pavlus'un söylediklerini dinleyeceğine, kaptanla gemi sahibinin sözüne uydu. <sup>12</sup> Liman kışlamaya elverişli olmadığından gemidekilerin çoğu, oradan tekrar denize açılmaya, mümkünse Feniks'e ulaşip kışı orada geçirmeye karar verdiler. Feniks, Girit'in lodos ve karayele kapalı bir limanıdır.

### *Fırtına*

<sup>13</sup> Güneyden hafif bir rüzgar esmeye başlayınca, bekledikleri anın geldiğini sanarak demir aldılar; Girit kıyısını yakından izleyerek ilerlemeye başladılar. <sup>14</sup> Ne var ki, çok geçmeden karadan Evrakilon denen bir kasırga koptu. <sup>15</sup> Kasırgaya

† **27:9-10** “Oruç günü”: Yahudiler'in Eylül ya da Ekim ayında kutladıkları bayram. Günümüzde Yom Kippur olarak bilinir (bkz. Lev.16:29-34).

tutulan gemi rüzgara karşı gidemeyince, kendimizi sürüklenmeye bıraktık. <sup>16</sup> Gavdos denen küçük bir adanın rüzgar altına sığınarak geminin filikasını güçlkle sağlama alabildik. <sup>17</sup> Filikayı yukarı çektikten sonra halatlar kullanarak gemiyi alttan kuşattılar. Sirte Körfezi'nin† sığılıklarında karaya oturmaktan korktukları için yelken takımlarını indirip kendilerini sürüklenmeye bıraktılar. <sup>18</sup> Fırtına bizi bir hayli hırpaladığı için ertesi gün gemiden yük atmaya başladılar. <sup>19</sup> Üçüncü gün geminin takımlarını kendi elleriyle denize attılar. <sup>20</sup> Günlerce ne güneş ne de yıldızlar görüldü. Fırtına da olanca şiddetiyle sürdüğünden, artık kurtuluş umudunu tümenden yitirmiştik.

<sup>21</sup> Adamlar uzun zaman yemek yiyemeyince Pavlus ortaya çıkıp şöyle dedi: “Efendiler, beni dinleyip Girit'ten ayrılmamanız, bu zarar ve ziyana uğramamanız gerekirdi. <sup>22</sup> Şimdi size öğüdüm şu: Cesur olun! Gemi mahvolacak, ama aranızda hiçbir can kaybı olmayacak. <sup>23-24</sup> Çünkü kendisine ait olduğum, kendisine kulluk ettiğim Tanrı'nın bir meleği bu gece yanıma gelip dedi ki, ‘Korkma Pavlus, Sezar'ın\* önüne çıkman gerekiyor. Dahası Tanrı, seninle birlikte yolculuk edenlerin hepsini sana bağışlamıştır.’ <sup>25</sup> Bunun için efendiler, cesur olun! Tanrı'ya inanıyorum ki, her şey tıpkı bana bildirildiği gibi olacak. <sup>26</sup> Ancak bir adada karaya oturmamız gerekiyor.”

### *Gemi Karaya Oturuyor*

---

† **27:17** “Sirte Körfezi”: Libya'nın kuzeybatı kıyılarında yer yer çok sığ olan körfez.

27 On dördüncü gece İyon Denizi'nde§ sürükleniyorduk. Gece yarısına doğru gemiciler karaya yaklaştıklarını sezinlediler. 28 Denizin derinliğini ölçtüler ve yirmi kulaç\* olduğunu gördüler. Biraz ilerledikten sonra bir daha ölçtüler, on beş kulaç† olduğunu gördüler. 29 Kayalıklara bindirmekten korkarak kıçtan dört demir attılar ve günün tez doğması için dua ettiler. 30 Bu sırada gemiciler gemiden kaçma girişiminde bulundular. Baş taraftan demir atacaklarmış gibi yapıp filikayı denize indirdiler. 31 Ama Pavlus yüzbaşıyla askerlere, “Bunlar gemide kalmazsa, siz kurtulamazsınız” dedi. 32 Bunun üzerine askerler ipleri kesip filikayı denize düşürdüler.

33 Gün doğmak üzereyken Pavlus herkesi yemek yemeye çağırırdı. “Bugün on dört gündür kaygılı bir bekleyiş içindesiniz, hiçbir şey yemeyip aç kaldınız” dedi. 34 “Bunun için size rica ediyorum, yemek yiyin. Kurtuluşunuz için bu gerekli. Hiçbirinizin başından tek kıl bile eksilmeyecektir.” 35 Pavlus bunları söyledikten sonra ekmeğe aldı, hepsinin önünde Tanrı'ya şükretti, ekmeği bölüp yemeye başladı. 36 Hepsi bundan cesaret alarak yemek yedi. 37 Gemide toplam iki yüz yetmiş altı kişiydik. 38 Herkes doyduktan sonra, buğdayı denize boşaltarak gemiyi hafiflettiler.

39 Gündüz olunca gördükleri karayı tanıyamadılar. Ama kumsalı olan bir körfez farkederek,

§ 27:27 “İyon Denizi”: Grekçe “Adriya Denizi”. O çağda Adriya Denizi terimi bugünkü İyon Denizi'ni de içine alıyordu. \* 27:28

“Yirmi kulaç”: Yaklaşık 36 m. (bkz. Birimler Cetveli). † 27:28  
“On beş kulaç”: Yaklaşık 27 m. (bkz. Birimler Cetveli).



mümkünse gemiyi orada karaya oturtmaya karar verdiler. <sup>40</sup> Demirleri kesip denizde bıraktılar. Aynı anda dümenlerin iplerini çözüp ön yelkeni rüzgara vererek kumsala yöneldiler. <sup>41</sup> Gemi bir kum yükseltisine çarpıp karaya oturdu. Geminin başı kuma saplanıp kımıldamaz oldu, kış tarafı ise dalgaların şiddetiyle dağılmaya başladı.

<sup>42</sup> Askerler, tutuklulardan hiçbiri yüzerek kaçmasın diye onları öldürmek niyetindeydi. <sup>43-44</sup> Ama Pavlus'u kurtarmak isteyen yüzbaşı askerleri bu düşünceden vazgeçirdi. Önce yüzme bilenlerin denize atlayıp karaya çıkmalarını, sonra geriye kalanların, kiminin tahtalara kiminin de geminin öbür döküntülerine tutunarak onları izlemesini buyurdu. Böylelikle herkes sağ salim karaya çıktı.

## 28

### *Malta'da*

<sup>1</sup> Kurtulduktan sonra adanın Malta adını taşıdığını öğrendik. <sup>2</sup> Yerliler bize olağanüstü bir yakınlık gösterdiler. Hava yağışlı ve soğuk olduğu için ateş yakıp hepimizi dostça karşıladılar. <sup>3</sup> Pavlus bir yığın çalı çırpı toplayıp ateşin üzerine attı. O anda ısıdan kaçan bir engerek onun eline yapıştı. <sup>4</sup> Yerliler Pavlus'un eline asılan yılanı görünce birbirlerine, “Bu adam kuşkusuz bir katil” dediler. “Denizden kurtuldu, ama adalet onu yaşatmadı.” <sup>5</sup> Ne var ki, elini silkip yılanı ateşin içine fırlatan Pavlus hiçbir zarar görmedi. <sup>6</sup> Halk, Pavlus'un bedeninin şişmesini ya da birdenbire düşüp ölmesini bekliyordu. Ama uzun süre bekleyip

de ona bir şey olmadığını görünce fikirlerini değiştirdiler. “Bu bir ilahtır!” dediler.

<sup>7</sup> Bulduğumuz yerin yakınında adanın baş yetkilisi olan Publius adlı birinin toprakları vardı. Bu adam bizi evine kabul ederek üç gün dostça ağırladı. <sup>8</sup> O sırada Publius'un babası kanlı ishale yakalanmış ateşler içinde yatıyordu. Hastanın yanına giren Pavlus dua etti, ellerini üzerine koyup onu iyileştirdi. <sup>9</sup> Bu olay üzerine adadaki öbür hastalar da gelip iyileştirildiler. <sup>10</sup> Bizi bir sürü armağanla onurlandırdılar; denize açılacağımız zaman gereksindiğimiz malzemeleri gemiye yüklediler.

### *Roma'ya Varış*

<sup>11</sup> Üç ay sonra, kışı adada geçiren ve ikiz tanrılar simgesini taşıyan bir İskenderiye gemisiyle denize açıldık. <sup>12</sup> Sirakuza Kenti'ne uğrayıp üç gün kaldık. <sup>13</sup> Oradan da yolumuza devam ederek Regium'a geldik. Ertesi gün güneyden esmeye başlayan rüzgarın yardımıyla iki günde Puteoli'ye vardık. <sup>14</sup> Orada bulduğumuz kardeşler, bizi yanlarında bir hafta kalmaya çağırdılar.

Sonunda Roma'ya vardık. <sup>15</sup> Haberimizi alan Roma'daki kardeşler, bizi karşılamak için Appius Çarşısı'na ve Üç Hanlar'a kadar geldiler. Pavlus onları görünce Tanrı'ya şükretti, yüreklendi. <sup>16</sup> Roma'ya girdiğimizde Pavlus'un, bir asker gözetiminde yalnız başına kalmasına izin verildi.

### *Pavlus'un Roma'daki Etkinlikleri*

<sup>17</sup> Üç gün sonra Pavlus, Yahudiler'in ileri gelenlerini bir araya çağırdı. Bunlar toplandıkları

zaman Pavlus kendilerine şöyle dedi: “Kardeşler, halkımıza ya da atalarımızın törelerine karşı hiçbir şey yapmadığım halde, Yerusâlim'de tutuklanıp Romalılar'ın eline teslim edildim. <sup>18</sup> Onlar beni sorguya çektikten sonra serbest bırakmak istediler. Çünkü ölüm cezasını gerektiren hiçbir suç işlememiştim. <sup>19</sup> Ama Yahudiler buna karşı çıkınca, davamı Sezar'a\* iletmek zorunda kaldım. Bunu, kendi ulusumdan herhangi bir şikâyetim olduğu için yapmadım. <sup>20</sup> Ben İsrail'in umudu uğruna bu zincire vurulmuş bulunuyorum. Sizi buraya, işte bu konuyu görüşmek ve konuşmak için çağırdım.”

<sup>21</sup> Onlar Pavlus'a, “Yahudiye'den seninle ilgili mektup almadık, oradan gelen kardeşlerden hiçbiri de senin hakkında kötü bir haber getirmede, kötü bir şey söylemedi” dediler. <sup>22</sup> “Biz senin fikirlerini senden duymak isteriz. Çünkü her yerde bu mezhebe karşı çıkıldığını biliyoruz.”

<sup>23</sup> Pavlus'la bir gün kararlaştırdılar ve o gün, daha büyük bir kalabalıkla onun kaldığı yere geldiler. Pavlus sabahtan akşama dek onlara Tanrı'nın Egemenliği'ne\* ilişkin açıklamalarda bulundu ve bu konuda tanıklık etti. Gerek Musa'nın Yasası'na, gerek peygamberlerin yazılarına dayanarak onları İsa hakkında ikna etmeye çalıştı. <sup>24</sup> Bazıları onun sözlerine inandı, bazıları ise inanmadı. <sup>25</sup> Birbirleriyle anlaşamayınca, Pavlus'un şu son sözünden sonra ayrıldılar: “Peygamber Yeşaya aracılığıyla atalarınıza seslenen Kutsal Ruh doğru söyledi. <sup>26</sup> Ruh dedi ki,

‘Bu halka gidip şunu söyle:

Duyacak duyacak, ama hiç anlamayacaksınız,  
Bakacak bakacak, ama hiç görmeyeceksiniz.

<sup>27</sup> Çünkü bu halkın yüreği duygusuzlaştı,

Kulakları ağırlaştı.

Gözlerini kapadılar.

Öyle ki, gözleri görmesin,

Kulakları duymasın, yürekleri anlamasın,

Ve bana dönmesinler.

Dönselerdi, onları iyileştirirdim.'

<sup>28-29</sup> “Şunu bilin ki, Tanrı'nın sağladığı bu kurtuluşun haberi öteki uluslara gönderilmiştir. Ve onlar buna kulak vereceklerdir.”\*

<sup>30</sup> Pavlus tam iki yıl kendi kiraladığı evde kaldı ve ziyaretine gelen herkesi kabul etti. <sup>31</sup> Hiçbir engelle karşılaşmadan Tanrı'nın Egemenliği'ni tam bir cesaretle duyuruyor, Rab İsa Mesih'le ilgili gerçekleri öğretiyordu.

---

\* **28:28-29** Bazı Grekçe elyazmaları, “Pavlus'un bu sözlerinden sonra Yahudiler kendi aralarında şiddetle tartışarak oradan ayrıldılar” sözlerini de içerir.

ci

**Bible Revizyon 2008**  
**The Holy Bible in the Turkish Language, Revision of**  
**2008**

Public Domain

Language: Türkçe (Turkish)

In the Public Domain due to copyright abandonment for security reasons.

2020-09-01

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files  
dated 9 Oct 2020

f28fe8d2-2561-5b64-81f0-8e038d6d85b0